

Ewaluacja zewnętrzna

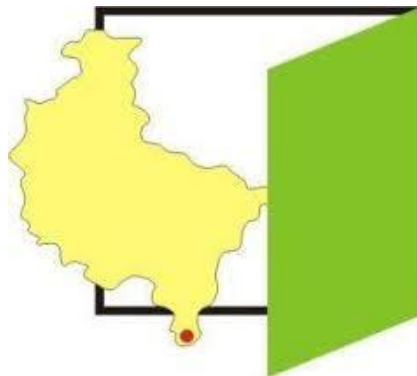
realizacji

Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność

na lata 2014-2020 dla obszaru

Stowarzyszenia

Wrota Wielkopolski

Realizacja:

OMIKRON Mariusz Wachowicz

1. Wstęp

Ewaluacja i zasady jej prowadzenia w LGD wynikają z wytycznych nr 5/3/2017 i 10/1/2022 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Planowane cele, metody i narzędzia ewaluacyjne mieszczą się w zakresie wytyczonym przez Podręcznik Monitoringu i Ewaluacji Lokalnych Strategii Rozwoju z marca 2017 roku. Niemniej potrzeba ewaluacji wynika również z samego procesu realizacji Strategii oraz konieczności ciągłej dbałości o utrzymanie wysokiej jakości podejmowanych interwencji.

Zmiany społeczne i gospodarcze sprawiają, że konieczna jest analiza Strategii pod kątem jej aktualności, ale także sprawności i efektywności jej dotychczasowej realizacji oraz użyteczności podejmowanych działań i przyjmowanych rozwiązań. Rzetelne ocenienie Strategii na tym etapie wdrażania wymaga nie tylko przyjrzenia się uzyskanym efektom, ale także samemu procesowi, aby można było zidentyfikować elementy wymagające poprawy. Uzyskane wyniki zostaną uwzględnione przez LGD w kolejnym okresie programowania 2023-2027.

Niniejszy raport jest zwięźczeniem ewaluacji prowadzonej w LGD pomiędzy kwietniem a listopadem 2022 roku. Jednak dane wykorzystane w raporcie pochodzą z różnych okresów od rozpoczęcia realizacji strategii w 2016 roku do 31 grudnia 2021. Oprócz danych z monitoringu prowadzonego systematycznie przez organy LGD, w planach komunikacji określone są konkretne działania mające na celu pozyskiwanie informacji oraz dzielenie się nimi z interesariuszami i ze społecznością. Działania te, szczególnie polegające na ankietowaniu odpowiednich grup respondentów, prowadzone były przez LGD systematycznie, według harmonogramu zapisanego w planie komunikacji.

Większość procesu zbierania danych potrzebnych do ewaluacji spoczywa na pracownikach Lokalnej Grupy Działania. Bez nich, ich systematycznej pracy i zaangażowania nie udało się zgromadzić materiału do napisania niniejszego dokumentu. Podziękowania należą się nie tylko Panu Prezesowi, pracownikom, i członkom Zarządu ale także zaangażowanym w wywiady członkom Rady, uczestnikom spotkań grupowych, wnioskodawcom i beneficjentom. Nie można zapomnieć również o szeregowych członkach Stowarzyszenia, sympatykach oraz wszystkich respondentach, którzy rzetelnie wypełniali ankiety.

2. Streszczenie najważniejszych wyników badania

- W 2021 roku teren gmin należących do LGD Wrota Wielkopolski zamieszkiwało 56 126 osób. Trend depopulacyjny, który obserwuje się na badanym obszarze, nie znajduje odzwierciedlenia w województwie wielkopolskim, w którym w latach 2015-2021 ludności przybyło (+0,4%).
- Na terenie gmin objętych funkcjonowaniem LGD Wrota Wielkopolski zmniejsza się odsetek ludności w wieku produkcyjnym w stosunku do ogólnej liczby ludności. W latach 2015-2021 spadek ten wynosił średnio 3,7%; to wartość mniejsza niż ta dla województwa (-5,3%).
- Przeciętnie, w gminach LGD seniorzy stanowią 16% społeczności; to blisko 20% wzrost badanego wskaźnika w okresie 2015-2021. W województwie wielkopolskim wartości te utrzymują się na wyższym poziomie (17,7% seniorów, wzrost o 21%).
- Na terenie gmin należących do LGD Wrota Wielkopolski spada liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. Na 10 tysięcy ludności takich osób było przeciętnie 440; to ponad 37% spadek w porównaniu z rokiem 2015, kiedy było ich 702.
- W latach 2015-2021 na terenie gmin należących do LGD Wrota Wielkopolski obserwuje się spadek liczby bezrobotnych, przeciętnie o 26,7%. W sumie, na badanym obszarze osób bez pracy było 566, z czego 234 to mężczyźni, a 332 to kobiety.
- Nieco ponad połowa ankietowanych zgadza się ze stwierdzeniem, że ich gmina jest dobrym miejscem do życia, z czego 12% wszystkich odpowiadających uważa, że zdecydowanie tak jest.
- Według 48% badanych w ostatnich latach warunki do życia w ich gminie poprawiły się, z czego co trzeci ze wszystkich odpowiadających raczej zgadza się z tym stwierdzeniem.
- Mieszkańcy najlepiej oceniają swoją gminę pod kątem możliwości zatrudnienia poza rolnictwem. Na drugim miejscu uplasowały się warunki dla przedsiębiorstw i prowadzenia firmy, a na trzecim – infrastruktura i oferta sportowa i rekreacyjna.
- Ponad połowa ankietowanych deklaruje, że począwszy od 2016 osobiście korzystała z infrastruktury i obiektów finansowanych ze środków unijnych, z czego 15% wszystkich odpowiadających korzystała z nich często.
- Infrastruktura drogowa to obszar, który w pierwszej kolejności dofinansowaliby mieszkańcy, gdyby to od nich zależało, na co przeznaczyć dodatkowe środki finansowe w gminie. Na drugim miejscu znalazła się infrastruktura i oferta kulturowa, natomiast na trzecim – aktywność społeczna mieszkańców.
- Lokalna Grupa Działania została oceniona bardzo pozytywnie – 98% ankietowanych przyznało jej bardzo dobre i raczej dobre noty.
- Zdaniem badanych strona internetowa Stowarzyszenia zawiera aktualne informacje, odpowiedzi na wiele pytań można uzyskać telefonując do biura LGD oraz łatwo jest umówić się na spotkanie z jego pracownikami. Ponadto, godziny pracy Biura są dogodne dla klientów.

- Według odpowiadających pracownicy Biura są mili i uprzejmi, z zaangażowaniem wykonują swoje obowiązki, udzielają rzetelnych informacji i porad oraz mają wiedzę merytoryczną.
- W kwestii funkcjonowania biura LGD w poszczególnych obszarach, ankietowani najlepsze oceny przyznali prowadzeniu doradztwa, organizacji naborów wniosków oraz informowaniu członków LGD o funkcjonowaniu Stowarzyszenia.
- Respondenci zgodnie twierdzą, że nabory wniosków ogłaszane przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców; najbardziej na te związane z potrzebą rozwoju aktywności społecznej mieszkańców, rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz tej społecznej i kulturalnej.
- 97% ankietowanych uważa, że środki finansowe przeznaczone na wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wydane z korzyścią dla społeczności, z czego prawie 2/3 wszystkich odpowiadających twierdzi, że zdecydowanie tak było.

1.	Wstęp	2
2.	Streszczenie najważniejszych wyników badania.....	3
3.	Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.....	6
3.1.	Cel główny i cele szczegółowe badania	6
3.2.	Zakres przedmiotowy badania.....	6
3.3.	Kryteria ewaluacyjne.....	6
3.4.	Pytania badawcze	7
4.	Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania.....	9
5.	Opis wyników badania wraz z ich interpretacją.....	14
5.1.	Charakterystyka obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju.....	14
5.2.	Opinie i potrzeby mieszkańców obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju.....	19
5.3.	Funkcjonowanie LGD	27
5.4.	Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju	38
6.	Odpowiedź na wszystkie wskazane pytania badawcze	42
7.	Podsumowanie, wnioski i rekomendacje.....	48
8.	Spis tabel i wykresów	50
9.	Aneksy tworzone w toku realizacji badania	52
9.1.	Scenariusz wywiadu pogłębionego z wnioskodawcami/beneficjentami:	52
9.2.	Scenariusz wywiadu pogłębionego z przedstawicielami gmin:	52
9.3.	Ankieta kierowana do wnioskodawców, beneficjentów i członków LGD	53
9.4.	Ankieta kierowana do mieszkańców obszaru LGD	60
9.5.	Scenariusz zogniskowanego wywiadu grupowego.....	68

3. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.

3.1. Cel główny i cele szczegółowe badania

Celem głównym badania jest przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania oraz realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność.

Cele szczegółowe:

- Wypełnienie obowiązku przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej (zgodnie z Wytycznymi 5/3/2017 i 10/1/2022 MRiRW).
- Uzyskanie użytecznych informacji na temat wdrożenia LSR.
- Opracowanie rekomendacji oraz planu ich wdrożenia.
- Wykorzystanie wyników badań społecznych we wstępnej konceptualizacji kolejnej LSR

3.2. Zakres przedmiotowy badania

Realizacja LSR: stopień realizacji celów i wskaźników, stopień realizacji wybranych operacji, wykorzystania budżetu, jakość stosowanych kryteriów wyboru operacji i procedur, oddziaływanie realizacji LSR na rozwój lokalny, bariery realizacji LSR, jakość procesu partycypacji, operacji i procedur.

Działalność biura: efektywność pracy biura i organów LGD, ocena przebiegu konkursów, ocena sposobu przepływu informacji, efektywność promocji i aktywizacji lokalnej społeczności, innowacyjność, proces rozwoju pracowników, efektywność animacji i doradztwa, ochrona danych osobowych, jakość procesu archiwizacji i monitoringu.

Funkcjonowanie partnerstwa: jakość podejmowanych uchwał, skuteczność nadzoru nad biurem LGD, jakość reakcji na zmieniające się warunki, umiejętność współpracy i atmosfera pracy, skuteczność działań strategicznych, jakość współpracy regionalnej i ponadregionalnej, jakość relacji z otoczeniem i promocji.

3.3. Kryteria ewaluacyjne

Kryteria ewaluacyjne stosowane w badaniach to: **skuteczności** bezpośrednio pozwalająca ocenić, na ile efektywne są działania w zakresie osiągnięcia celów określonych w dokumentach programowych oraz jak skuteczna jest działalność biura LGD. Z kryterium skuteczności powiązane jest również kryterium **użyteczności**, które rozumiane jest, jako kryterium pozwalające ocenić stopień zaspokojenia istotnych potrzeb grup docelowych lub przyczynienia się do rozwiązania problemów, niezależnie od tego, czy były one zasygnalizowane przez cele interwencji. Zastosowane będzie także kryterium **trwałości**.

Trwałość – w przypadku tego badania – pozwoli ocenić, w jakim stopniu pozytywne efekty zrealizowanych interwencji (na poziomie celów) mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tych projektów na proces rozwoju społeczności lokalnej w dłuższym okresie.

3.4. Pytania badawcze

Zgodnie z wytycznymi nr 5/3/2017 i 10/1/2022 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowane zostały odpowiedzi na poniższe pytania badawcze zgrupowane w kategorii analitycznej:

Ocena wpływu na główny cel LSR (jeśli inny niż obszary poniżej)

- Jaki jest stopień osiągnięcia celu głównego i przypisanych do niego wskaźników LSR?

Ocena wpływu na kapitał społeczny

- Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
- W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?

Przedsiębiorczość

- W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
- Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?

Turystyka i dziedzictwo kulturowe

- W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
- W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?

Grupy defaworyzowane

- Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
- Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
- Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?

Innowacyjność

- W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
- Jak można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?

Projekty współpracy

- Jaka była skuteczność i efekty działania wdrażania projektów współpracy?
- Jaką formę i zakres powinny przyjmować projekty współpracy w przyszłości?

Ocena funkcjonowania LGD

- Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwalał na efektywną i skuteczną realizację LSR?
- Jaka jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
- Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?

Ocena procesu wdrażania

- Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR odbywała się zgodnie z planem?
- Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów?
- Czy kryteria pozwalały na wybór najlepszych projektów (spójnych z celami LSR)?
- Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?

Wartość dodana podejścia LEADER

- Czy działalność LGD wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie?
- Czy stworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany?
- Czy projekty realizowane w ramach LSR są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru objętego LSR i czy te projekty przyczyniają się do jego wzmocnienia?
- Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie lub względem wiodącego projektu/tematu określonego w LSR?

Dodatkowe pytania badawcze:

- Jak układała się współpraca z Samorządem Województwa?
- Jaka jest jakość i znaczenie funkcjonowania wojewódzkiej sieci LGD?

4. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania

Przeprowadzenie badania wymagało zebrania informacji pochodzących z szeregu rozproszonych źródeł, dokonania ich analizy, a następnie wypracowania rekomendacji na poziomie eksperckim. Implikuje to konieczność zastosowania w badaniu szerokiego instrumentarium metod i technik badawczych, dzięki którym możliwe było zgromadzenie kompletnego i wiarygodnego materiału badawczego dotyczącego efektów realizacji LSR. W związku z powyższym, zaplanowano realizację badania z wykorzystaniem koncepcji **triangulacji** metodologicznej.

Triangulacja to zróżnicowanie źródeł danych, metod badawczych i perspektyw badawczych, dzięki któremu możliwe jest zgromadzenie wszechstronnego materiału badawczego i poddanie go kompleksowej analizie i ocenie. Triangulacja została zastosowana odnośnie do:

- źródeł danych: przeanalizowane zostały zarówno dokumenty zastane różnego typu, jak i dane pochodzące ze wcześniejszych badań; zostały one uzupełnione danymi pierwotnymi;
- metod badawczych: łączenie różnych metod badawczych w badaniu tych samych zagadnień, co pozwoliło na uchwycenie różnych aspektów badanego przedmiotu; podejście to pozwoliło też wykorzystać mocne strony każdej metody przy wzajemnej ograniczeniu ich słabości;
- perspektyw badawczych: ewaluacja została przeprowadzona przez pracowników biura LGD oraz przez zewnętrznych doświadczonych badaczy, co pozwoliło uzyskać bogatszy i bardziej wiarygodny obraz badanych zagadnień.

Poza tym zastosowany został partycypacyjny model badania, którego ideą jest jak najszersze zaangażowanie społeczności, zarówno na etapie przygotowania badania, jego realizacji, jak i wnioskowania i rekomendacji.

W odniesieniu do zakresu przedmiotowego i podmiotowego badania niezbędne było zastosowanie holistycznego podejścia do metod i technik badawczych. W każdym z zamierzeń badawczych: realizacji strategii, działaniu LGD oraz funkcjonowaniu biura zastosowane zostały cztery metody lub techniki badawcze:

Badanie źródeł zastanych (desk research)

To metoda zbierania, analizy i interpretacji danych wytworzonych niezależnie od działań badawczych prowadzonych w czasie ewaluacji. Często nazywa się ją analizą danych wtórnych. Dane te można podzielić na wewnętrzne i zewnętrzne. Pierwsze z nich znaleźć można w dokumentacji własnej instytucji. Nie zawsze odpowiadają bezpośrednio na pytania badawcze ale w znaczącym zakresie pozwalają na poznanie kontekstu funkcjonowania LGD.

Z kolei dane zewnętrzne, dane wtórne to efekty działalności innych instytucji w dziedzinie pozyskiwania informacji. Dzięki rozwojowi Internetu dostęp do tych zasobów jest obecnie

niezwykle łatwy i trudności należy szukać nie w ilości danych, ale ich segregacji. Potrzebne informacje można pozyskiwać od instytucji państwowych powołanych do zbierania informacji. Serwis internetowy GUS zawiera nieprzebrane ilości danych o funkcjonowaniu gospodarki, instytucji, firm i organizacji. **Bank Danych Lokalnych**, który jest największym w Polsce uporządkowanym zbiorem informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej, demograficznej, społecznej oraz stanie środowiska, opisującym województwa, powiaty oraz gminy jako podmioty systemu organizacji społecznej i administracyjnej państwa, a także regiony i podregiony stanowiące elementy nomenklatury jednostek terytorialnych. Jednakże w wielu przypadkach dane ze źródeł zastanych są niewystarczające, zbyt powierzchowne, zbyt ogólne lub nieaktualne, by na nich poprzestać, dlatego zwykle potrzebne są działania dla pozyskania danych pierwotnych.

Źródła danych zastanych wykorzystywanych w ewaluacji LGD

- dane statystyczne
- dane urzędowe
- dane gromadzone na portalach społecznościowych
- dane zastane w Lokalnej Grupie Działania
- dane ankiet doradztwa i ankiet oceny szkolenia
- dane realizacji planu komunikacji
- dane z ankiet zadowolenia mieszkańców, rozpoznawalności LGD i funkcjonowania LGD systematycznie gromadzone przez biuro LGD

Ankiety metodą CAWI

Najpopularniejszą metodą pozyskiwania danych pierwotnych są badania kwestionariuszowe. Polegają one na zadawaniu pytań pojedynczym osobom, ale w perspektywie zainteresowań znajdują się zagregowane dane ogólne dla wszystkich badanych. Pierwszym etapem tego typu badań jest sformułowanie pytań. Proces ten polega na postawieniu pytań ogólnych, zazwyczaj na etapie konceptualizacji badań. Z nich z kolei wyprowadzamy pytania szczegółowe. Odbywa się to poprzez identyfikację wskaźników, które będą nas informować o występowaniu i nasileniu zjawiska. W przypadku ewaluacji zewnętrznej prowadzonej zgodnie z wytycznymi MRiRW nr 5/3/2017 i 10/1/2022 zakres pytań został wstępnie określony w załącznikach do podręcznika ewaluacji. Niemniej z uwagi na pewne niedociągnięcia dokumentu część pytań została poprawiona i zmodyfikowana. Ponadto jak wskazano we wstępie Podręcznika ma on charakter pomocniczy nie obowiązkowy w stosunku do Wytycznych MRiRW.

Badania ankietowe były prowadzone techniką CAWI (Computer Assisted Web Interview). To badanie ankietowe przeprowadzane w Internecie. Opracowane narzędzie badawcze (kwestionariusz ankiety) wprowadzane jest do komputera w formie umożliwiającej wypełnienie ankiety na stronie internetowej użytkownika. Badania tego typu są stosunkowo tanie, nie wymagają również zaangażowania wielu realizatorów. Współczesne narzędzia umożliwiają tworzenie skomplikowanych i atrakcyjnych ankiet. Można dopasować je w

wymiarze graficznym i estetycznym. Dobór próby jest możliwy dwiema metodami. Ankiety można wysłać pod określone adresy mailowe, co w pewnym stopniu jest odpowiednikiem ankiety pocztowej wraz z jej zaletami i wadami. Innym sposobem jest zamieszczenie jej na stronie internetowej lub jako „wyskakujące okienko”. Metoda ta uniemożliwia kontrolę nad doбором próby, który jest faktycznie doбором przypadkowym, dodatkowo obarczonym błędem struktury społecznej i demograficznej użytkowników Internetu.

W badaniach ewaluacyjnych zastosowano obydwie techniki w zależności od badanych grup.

- Grupa nr 1: wnioskodawcy i beneficjenci.

Z tego względu, że dostępne są dane kontaktowe do tych osób możliwe było wykorzystanie aplikacji wysyłającej unikalne linki do ankiety internetowej na zdefiniowane wcześniej adresy mailowe. W tym przypadku nie obliczano minimalnej liczebności próby gdyż traktowano to badanie jako masowe, z założeniem przebadania całej populacji.

łącznie przebadano 40 osób.

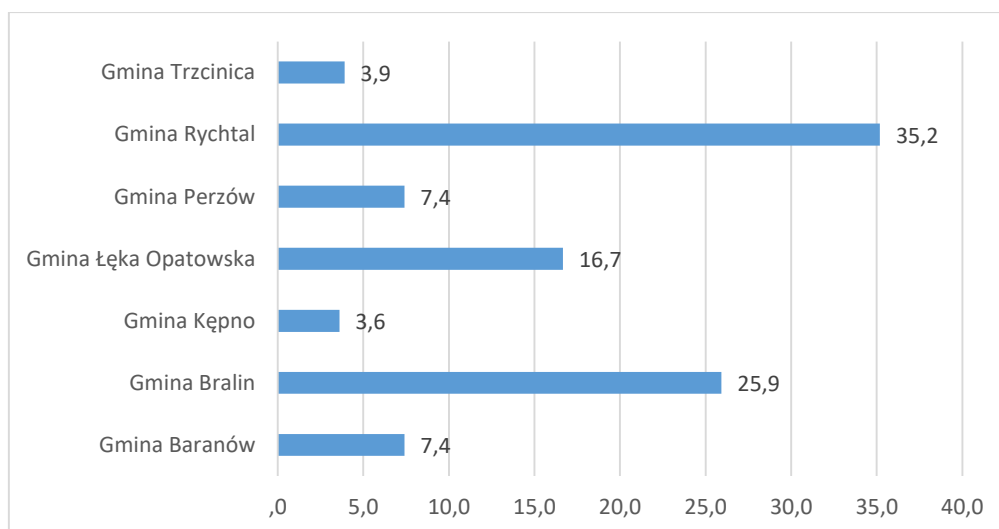
- Grupa nr 2: mieszkańcy obszaru LSR.

Pozyskanie opinii reprezentatywnej grupy mieszkańców nie jest możliwe w ramach zasobów, którymi dysponuje Zleceniodawca, dlatego opracowano procedurę zbliżoną do takiej, która pozwoli na identyfikację podglądów i opinii mieszkańców poszczególnych gmin wchodzących w skład Partnerstwa.

Linki do ankiet zostały rozesłane (przy wsparciu pracowników Biura LGD) do gmin partnerskich z prośbą o wstawienie linku na stronę internetową gminy. Dzięki temu zabiegowi pozyskane zostały dane z poszczególnych gmin odpowiadających obszarowi LSR.

łącznie przeprowadzono 227 ankiet. Z uwagi na charakter badań CAWI dokonano weryfikacji braków danych i do dalszej analizy przeznaczono 84 ankiety.

Wykres 1. Procent ankiet z poszczególnych gmin

Źródło: badania własne

Wywiady pogłębione (IDI i TDI)

To technika badań jakościowych, w której badacz prowadzi rozmowę z respondentem. Nie jest to jednak zwykła rozmowa, ale opiera się ona na przygotowanym wcześniej scenariuszu. Dokument ten nie musi zawierać konkretnych pytań, lecz wytyczne, jakie tematy rozmowy należy podjąć. Wywiad ma strukturę swobodną, mniejsze znaczenie ma kolejność zadawanych pytań a większe uzyskanie określonych informacji. Tematy są eksplorowane bardzo dogłębnie, prowadzący wywiad dopytuje i stara się zrozumieć, nie tylko fakty, ale motywy zachowania badanego. Zasadniczą rolę w badaniu odgrywają umiejętności i doświadczenie osoby prowadzącej wywiad. Ponieważ wywiady pogłębione są rozmową sam na sam z respondentem, prowadzący musi zdobyć jego zaufanie, by uzyskać czasami bardzo osobiste informacje. Wywiady indywidualne stosuje się gdy zachodzi potrzeba eksploracji pola zainteresowań, przygotowania do konstruowania narzędzi jakościowych lub do interpretacji trudnych do wyjaśnienia wyników badań ilościowych. Wywiady prowadzone były metodą TDI (telefoniczny wywiad pogłębiony) przede wszystkim ze względu na oczekiwania respondentów oraz krótki czas na realizację tego zadania.

Wywiady prowadzono z następującymi osobami:

- 2 wywiady z członkami Rady
- 3 wywiady z wnioskodawcami realizującymi projekty
- 3 wywiady z wnioskodawcami, których projekty nie są realizowane
- Wywiad z Prezesem Zarządu
- Wywiady z przedstawicielami gmin (po 1 z gminy)

Zogniskowany Wywiad Grupowy (FGI fokus)

Tym różni się od wywiadu indywidualnego, że prowadzący badanie, nazywany moderatorem, przepytuje jednocześnie grupę kilku osób. Zazwyczaj grupy fokusowe mają liczebność od 8 do 12 osób, lecz w specyficznych przypadkach może być ich mniej lub więcej. Ważną cechą grupy jest jej homogeniczność - powinno się unikać zróżnicowania grup ze względu na płeć, wiek, status społeczny czy różnice intelektualne. Wynika to z zasadniczego celu prowadzenia badań tą metodą, czyli wewnętrznej dyskusji grupowej i interakcji w grupie. Dzięki tej metodzie można w tym samym czasie zdobyć informacje od kilku osób, pogłębiając ją dodatkowo o spostrzeżenia dotyczące dyskusji pomiędzy uczestnikami.

Wywiady tą metodą charakteryzują się większym skomplikowaniem organizacyjnym. Wymagane jest zebranie odpowiedniej grupy osób w jednym miejscu o jednym czasie. Często na spotkanie zaprasza się więcej osób i prowadzi się selekcję tych, którzy lepiej pasują do profilu grupy i dają większą rękomię udzielania informacji i wymiany zdań. Wywiady grupowe, z uwagi na dyskusję wielu osób, muszą być rejestrowane co umożliwi późniejsze zidentyfikowanie, jak kształtowała się rozmowa, która osoba wypowiadała dane poglądy i jak te poglądy zmieniały się w trakcie dyskusji. Zogniskowane wywiady grupowe realizuje się w specjalnych pomieszczeniach zwanych fokusowniami, które są wyposażone w weneckie lustro umożliwiające zleceniodawcy obserwację wywiadu. W miejscowościach, gdzie nie ma fokusowni stosuje się technikę wywiadów naturalnych.

Wywiad prowadzono w grupie pracowników biura LGD, członków Zarządu, członków Rady wnioskodawców oraz członków Partnerstwa.

Zogniskowany wywiad grupowy (FGI) prowadzony w ramach ewaluacji pozwala pozyskać informacje w skumulowany sposób. Dodatkowo wartość pozyskanych informacji wzmocniona jest poprzez odpowiednie wykorzystanie procesów grupowych.

5. Opis wyników badania wraz z ich interpretacją.

5.1. Charakterystyka obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju

56 126 – tyle osób zamieszkiwało w 2021 gminy należące do LGD Wrota Wielkopolski. Jest to nieznaczny spadek w porównaniu z rokiem 2015, kiedy mieszkańców było 56 427. Trend depopulacyjny nie znajduje odzwierciedlenia w województwie wielkopolskim, w którym ludności przybyło (+0,4%). Liczba mieszkańców zmniejszyła się w połowie gmin (największy spadek zaobserwowano w gminie Rychtal – 3,4%), a w połowie zwiększyła (najbardziej w gminie Baranów – 3,4%). Na 2021 rok najwięcej ludzi zamieszkiwało gminę Kępno (24 246), natomiast najmniej – gminę Perzów (3748).

Tabela 1. Ludność ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Województwo wielkopolskie	3475323	3481625	3489210	3493969	3498733	3496450	3489074
Baranów	7815	7909	7948	7971	7987	8020	8078
Bralin	6036	6089	6093	6083	6100	6084	6088
Kępno	24657	24552	24520	24546	24482	24375	24246
Łęka Opatowska	5314	5324	5301	5315	5356	5329	5291
Perzów	3807	3789	3768	3804	3777	3765	3748
Rychtal	3893	3885	3843	3819	3804	3791	3759
Trzcinica	4905	4910	4921	4948	4945	4934	4916
Suma	56427	56458	56394	56486	56451	56298	56126

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

Saldo migracji w ruchu wewnętrznym i zewnętrznym to ruch ludności zarówno wewnątrz kraju, jak i poza jego granice. Na badanym terenie wartość omawianego wskaźnika wynosi średnio -8. Największe ujemne saldo migracji w 2021 roku odnotowano w gminie Kępno (-77), natomiast największe dodatnie – w gminie Baranów (58). Załedwie w dwóch regionach więcej ludności przybyło niż wyjechało; w pozostałych gminach bilans ten jest ujemny.

Tabela 2. Saldo migracji w ruch wewnętrznym i zewnętrznym

Nazwa gminy	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Województwo wielkopolskie	1059	1143	1282	1460	1757	2000
Baranów	43	-6	6	6	9	58
Bralin	20	12	-38	5	-14	15
Kępno	-102	-59	-20	-49	-24	-77
Łęka Opatowska	-3	-28	-10	28	-31	-18

Perzów	-15	-18	19	-9	-2	-7
Rychtal	-7	-22	-39	-25	-17	-10
Trzcinica	-8	15	23	8	-5	-15
Średnia dla gmin LGD	-10	-15	-8	-5	-12	-7

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

Na terenie gmin objętych funkcjonowaniem LGD Wrota Wielkopolski zmniejsza się odsetek ludności w wieku produkcyjnym w stosunku do ogólnej liczby ludności. W latach 2015-2021 spadek ten wynosił przeciętnie 3,7%; to wartość mniejsza niż ta dla województwa (-5,3%). Gminą, w której w 2021 roku odnotowano największy spadek badanego wskaźnika jest Kępno (-5,8%); to jednocześnie region, w którym odsetek osób wieku produkcyjnym był najmniejszy, równy 59%. Największy natomiast – 63% – zarejestrowano w gminie Perzów.

Tabela 3. Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Województwo wielkopolskie	62,6	62	61,3	60,7	60,1	59,7	59,3
Baranów	64,2	63,9	63,2	62,9	62,3	61,8	61,2
Bralin	62,9	62,6	62,4	61,9	61,4	61	60,6
Kępno	62,4	61,7	61,1	60,7	59,9	59,4	58,8
Łęka Opatowska	63,3	63,2	62,7	61,9	61,7	61,4	61,4
Perzów	64,3	64,1	63,9	63,7	63,4	63,1	62,7
Rychtal	64,6	64,4	63,7	63	62,7	62,5	61,8
Trzcinica	62,5	62,6	62,3	61,9	61,5	61,1	61,1
Średnia dla gmin LGD	63,5	63,2	62,8	62,3	61,8	61,5	61,1

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

Wskaźnik obciążenia demograficznego informuje o tym, jaki odsetek osób na badanym terenie ma przynajmniej 65 lat. Przeciętnie, w gminach należących do LGD Wrota Wielkopolski seniorzy stanowią 16% społeczności; to blisko 20% wzrost badanego wskaźnika w okresie 2015-2021. W województwie wielkopolskim wartości te utrzymują się na wyższym poziomie (17,7% seniorów, wzrost o 21%). Najszybciej osób w starszym wieku przybywa w gminie Rychtal (wzrost o 30%), natomiast najwolniej – w gminie Perzów (13,2%). Gmina, która charakteryzuje się największym odsetkiem osób po 65. roku życia to Kępno (18,5%), natomiast najmniejszym – gmina Baranów; seniorzy stanowią tu 14,3% ludności.

Tabela 4. Wskaźnik obciążenia demograficznego

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Województwo wielkopolskie	14,6	15,2	15,7	16,3	16,8	17,3	17,7

Baranów	12,1	12,6	13,1	13,5	13,8	14,1	14,3
Bralin	13,2	13,6	14,1	14,6	15,3	15,8	16
Kępno	15	15,8	16,5	17	17,6	18	18,5
Łęka Opatowska	12,7	13,1	13,2	13,8	14,1	14,6	14,9
Perzów	13,6	13,9	14,4	14,4	14,5	14,9	15,4
Rychtal	13	13,4	14,1	14,6	15,1	15,7	16,9
Trzcinica	14,3	14,8	14,9	15,3	15,8	16,3	16,6
Średnia dla gmin LGD	13,4	13,9	14,3	14,7	15,2	15,6	16,1

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

Na terenie gmin należących do LGD Wrota Wielkopolski spada liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. Na 10 tysięcy ludności takich osób było przeciętnie 440; to ponad 37% spadek w porównaniu z rokiem 2015, kiedy było ich 702. Spadek na zbliżonym poziomie obserwuje się w całym województwie. Najmniej osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w 2020 roku zarejestrowano w gminie Perzów (236); to jednocześnie region, w którym spadek badanego wskaźnika był największy, równy 56,7%. Druga pod tym względem jest gmina Bralin, w której liczba beneficjentów zmniejszyła się prawie o 55% i wyniosła 283 osoby na 10 tysięcy ludności. Najwięcej beneficjentów takiej pomocy było w gminach Trzcinica (746 na 10 tysięcy ludności) oraz Kępno (579 na 10 tysięcy ludności); są to tym samym regiony, w których spadek badanego wskaźnika był najniższy, kolejno 20,5% oraz 20,4%.

Tabela 5. Beneficjenci środowiskowej pomocy społeczne na 10 tys. ludności

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Województwo wielkopolskie	635	573	514	463	430	389
Baranów	548	522	461	453	448	352
Bralin	627	573	490	506	389	283
Kępno	727	724	664	619	604	579
Łęka Opatowska	790	775	660	643	551	412
Perzów	545	556	234	252	174	236
Rychtal	744	673	613	635	663	473
Trzcinica	939	961	1154	1074	861	746
Średnia dla gmin LGD	703	683	611	597	527	440

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

Na badanym obszarze rośnie liczba podmiotów gospodarki narodowej – średnio o ponad 20%; to więcej niż w województwie, w którym omawiany wskaźnik wzrósł o 16,5%. Najmniejszy wzrost (14,2%) i najwięcej podmiotów gospodarki narodowej w 2021 roku (3338)

zarejestrowano w gminie Kępno, natomiast najmniej było ich w gminie Rychtal (361). Ten ostatni jest jednocześnie jednym z dwóch regionów, w których wzrost liczby podmiotów był największy – 31,3%. Drugą gminą jest Trzcinica (32,1%).

Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej ogółem

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Województwo wielkopolskie	409865	414798	422094	429658	446215	461225	477444
Baranów	805	834	851	893	952	995	1041
Bralin	704	714	742	761	796	825	855
Kępno	2924	2926	2977	3075	3135	3250	3338
Łęka Opatowska	432	427	435	446	478	503	507
Perzów	339	356	370	392	410	428	441
Rychtal	275	284	285	303	333	342	361
Trzcinica	355	368	379	397	439	456	469
Średnia dla gmin LGD	833	844	863	895	935	971	1 002

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

Rośnie także liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON. Na 10 tysięcy ludności było ich w 2021 roku na badanym obszarze przeciętnie 1160; to blisko 25% wzrost w porównaniu z rokiem 2015. Najbardziej zwiększył się poziom badanego wskaźnika w gminie Rychtal (36%), natomiast najmniej – w gminie Kępno (16,1%). Gmina, w której na 2021 rok podmiotów wpisanych do REGON było najwięcej to Bralin – 1404 podmioty na 10 tysięcy ludności, natomiast najmniej było ich w gminie Trzcinica – 954 podmioty na 10 tysięcy ludności.

Tabela 7. Podmioty wpisane do REGON na 10 tys. ludności

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Województwo wielkopolskie	1179	1191	1210	1230	1275	1319	1368
Baranów	1030	1054	1071	1120	1192	1241	1289
Bralin	1166	1173	1218	1251	1305	1356	1404
Kępno	1186	1192	1214	1253	1281	1333	1377
Łęka Opatowska	813	802	821	839	892	944	958
Perzów	890	940	982	1030	1086	1137	1177
Rychtal	706	731	742	793	875	902	960
Trzcinica	724	749	770	802	888	924	954
Średnia dla gmin LGD	931	949	974	1 013	1 074	1 120	1 160

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

Na podstawie danych umieszczonych w tabeli poniżej można stwierdzić, że sytuacja dotycząca podmiotów nowo zarejestrowanych w gminach LGD jest zróżnicowana; średnio, na 10 tysięcy ludności w wieku produkcyjnym wspomnianych podmiotów w 2021 roku zarejestrowano 130 (7,7% wzrost w porównaniu z rokiem 2015). Najwięcej, 177, było ich w gminie Rychtal; to jednocześnie region, w którym zaobserwowano największy wzrost badanego wskaźnika w latach 2015-2021 (53,9%). Drugą, pod tym względem, gminą jest Baranów – 160 podmiotów (wzrost o 29%). Z wyjątkiem dwóch regionów, mianowicie gmin Bralin oraz Łęka Opatowska, w których odnotowano spadek liczby nowo zarejestrowanych podmiotów (kolejno o 1,5% i 42%) w pozostałych wzrost nie przekraczał 5%. Wspomniana Łęka Opatowska to jednocześnie gmina, w której wartość badanego wskaźnika była najmniejsza – 62 nowo zarejestrowane podmioty na 10 tysięcy ludności w wieku produkcyjnym.

Tabela 8. Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Województwo wielkopolskie	164	156	163	183	176	155	171
Baranów	124	141	125	160	179	149	160
Bralin	132	121	155	175	168	135	130
Kępno	149	131	153	173	146	156	155
Łęka Opatowska	107	92	108	116	154	110	62
Perzów	122	156	116	181	142	131	128
Rychtal	115	144	90	204	222	127	177
Trzcinica	98	107	124	153	174	99	100
Średnia dla gmin LGD	121	127	124	166	169	130	130

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

Dość zróżnicowane są również dane dotyczące liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych; ogólnie w gminach należących do LGD Wrota Wielkopolski wspomnianych organizacji przybywa, średnio o ponad 11%. Największy wzrost obserwuje się w gminie Baranów (30,6%); to jednocześnie jeden z regionów, który charakteryzuje się największą liczbą organizacji społecznych – 47. Więcej jest ich tylko w gminie Perzów (48), która natomiast jest jedną z dwóch gmin, w której liczba tych organizacji spadła w latach 2015-2021 (-4%); drugą jest Łęka Opatowska (-2,4%). 31 to najmniejsza liczba w poniższym zestawieniu – tyle fundacji, stowarzyszeń i organizacji jest w gminie Bralin.

Tabela 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców

Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Województwo wielkopolskie	36	38	40	39	40	41	42
Baranów	36	37	39	43	43	42	47
Bralin	31	31	33	30	31	31	31

Kępno	32	35	36	35	36	37	38
Łęka Opatowska	41	43	45	41	39	39	40
Perzów	50	53	50	50	50	48	48
Rychtal	33	33	34	34	34	34	40
Trzcinica	35	37	41	40	40	41	43
Średnia dla gmin LGD	37	38	40	39	39	39	41

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

W latach 2015-2021 na terenie gmin należących do LGD Wrota Wielkopolski obserwuje się spadek liczby bezrobotnych, przeciętnie o 26,7%. Najbardziej, o 45,6%, zmniejszyła się liczba osób bez pracy w gminie Łęka Opatowska; na 2021 było ich tu 31, najmniej w poniższym zestawieniu. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowano natomiast w gminie Kępno – 289. W sumie, na badanym obszarze osób bez pracy było 566, z czego 234 to mężczyźni, a 332 to kobiety.

Tabela 10. Bezrobotni zarejestrowani ogółem

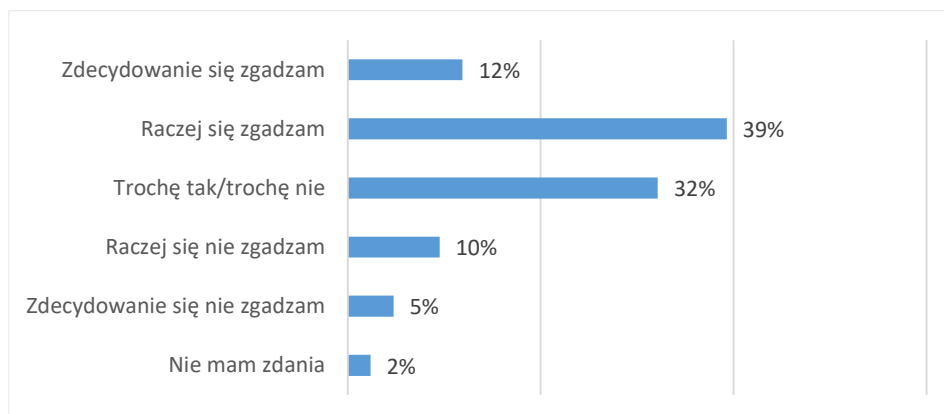
Nazwa gminy	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Województwo wielkopolskie	93311	77697	58857	50867	46313	60958	49850
Baranów	85	76	56	67	68	72	65
Bralin	59	57	53	47	44	61	54
Kępno	380	328	328	313	272	345	289
Łęka Opatowska	57	44	39	34	28	45	31
Perzów	62	55	48	45	39	51	39
Rychtal	68	43	40	35	36	44	46
Trzcinica	61	56	42	44	36	46	42
Suma dla gmin LGD	772	659	606	585	523	664	566

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych (dostęp: 30.09.2022)

5.2. Opinie i potrzeby mieszkańców obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju

Nieco ponad połowa ankietowanych zgadza się ze stwierdzeniem, że ich gmina jest dobrym miejscem do życia, z czego 12% wszystkich odpowiadających uważa, że zdecydowanie tak jest. Według 15% respondentów ich gmina nie jest dobrym miejscem, w którym mogą realizować swoje podstawowe potrzeby, a prawie co trzeci badany twierdzi, że trochę tak jest, a trochę nie.

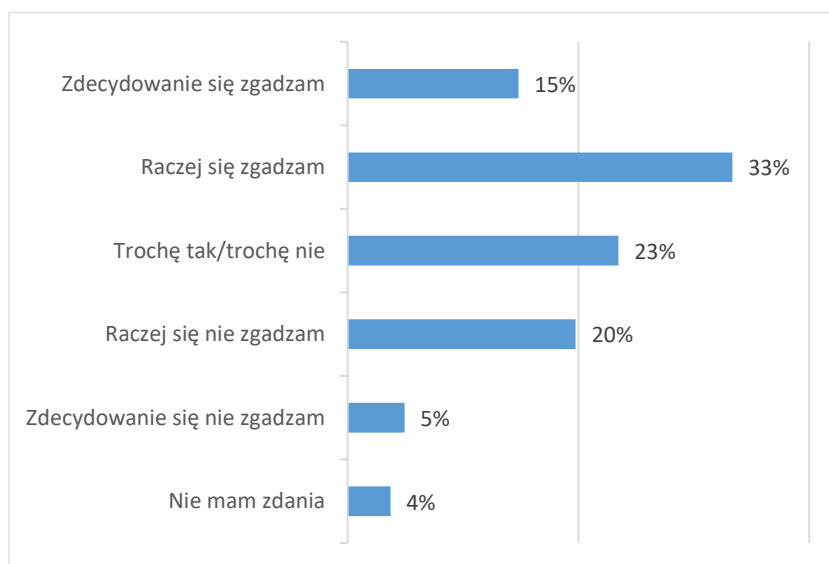
Wykres 2. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?

Źródło: badania własne

Według 48% badanych w ostatnich latach warunki do życia w ich gminie poprawiły się, z czego co trzeci ze wszystkich odpowiadających raczej zgadza się z tym stwierdzeniem. Przeciwnego zdania jest co czwarty ankietowany (odpowiedzi “raczej się nie zgadzam”, “zdecydowanie się nie zgadzam”). 27% respondentów nie udzieliło jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie (odpowiedzi “trochę tak, trochę nie”, “nie mam zdania”).

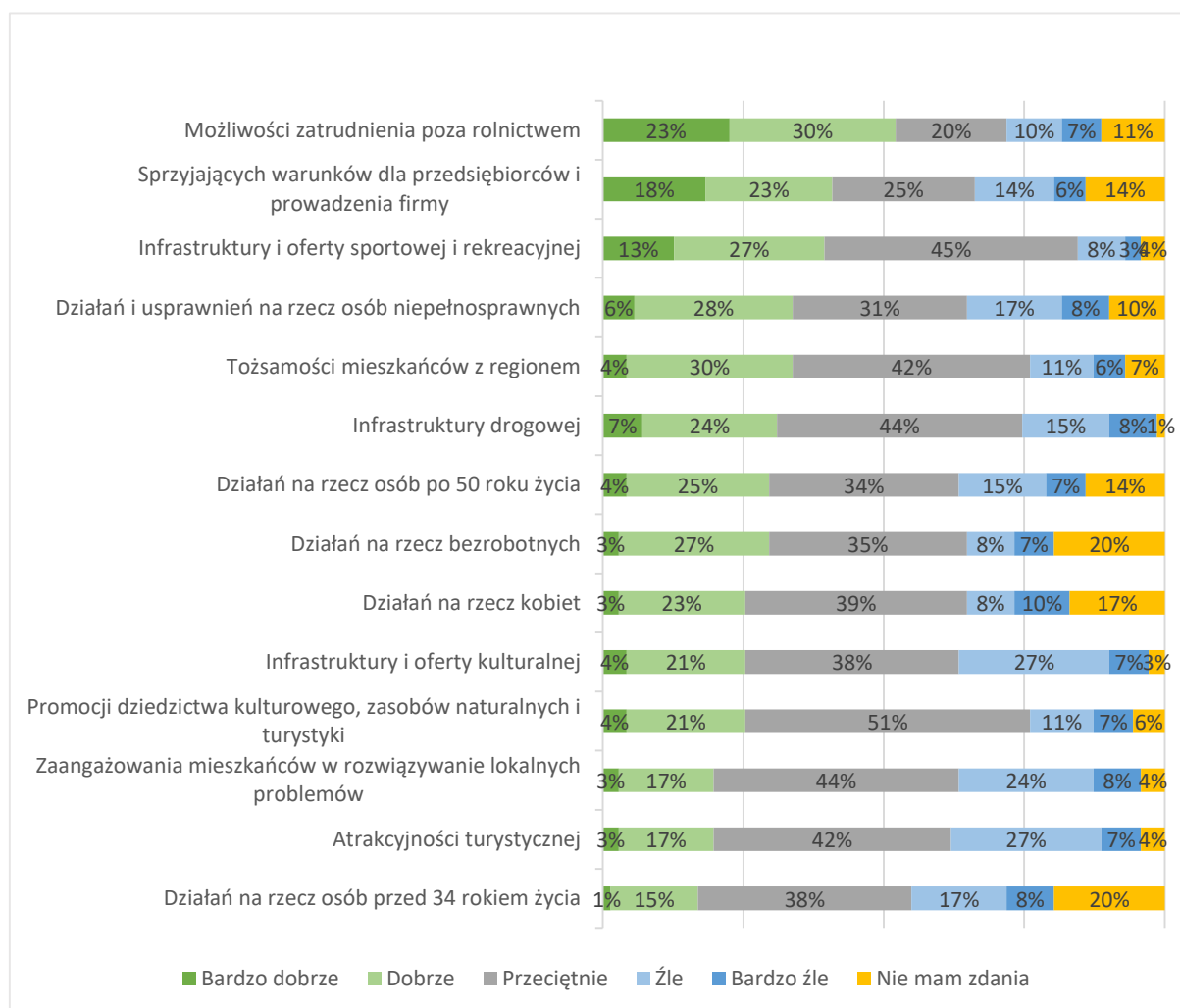
Wykres 3. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnich latach (od 2016 roku) warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”?

Źródło: badania własne

Mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę swojej gminy na różnych płaszczyznach. Najwięcej pozytywnych głosów (odpowiedzi “bardzo dobrze”, “dobrze”) ankietowani przyznali możliwościom zatrudnienia poza rolnictwem. Na drugim miejscu uplasowały się warunki dla przedsiębiorstw i prowadzenia firmy, które zdaniem ponad 40% badanych są sprzyjające, a na trzecim – infrastruktura i oferta sportowa i rekreacyjna (39,4%). Co czwarty ankietowany pozytywnie ocenia funkcjonowanie gminy w zakresie prowadzenia działań na rzecz kobiet, w kwestii infrastruktury i oferty kulturalnej oraz promocji dziedzictwa kulturowego, zasobów naturalnych i turystyki. Ponadto, ostatni wymieniony obszar został oceniony przez 51% odpowiadających przeciętnie. 45% ocenia w ten sposób infrastrukturę i ofertę sportową i rekreacyjną, a 44% – infrastrukturę drogową oraz zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie lokalnych problemów; ta kategoria otrzymała ponadto od badanych 32% negatywnych głosów. Najgorzej w poniższym zestawieniu wypada atrakcyjność turystyczna oraz infrastruktura i oferta kulturalna (oba obszary źle ocenia 34% osób).

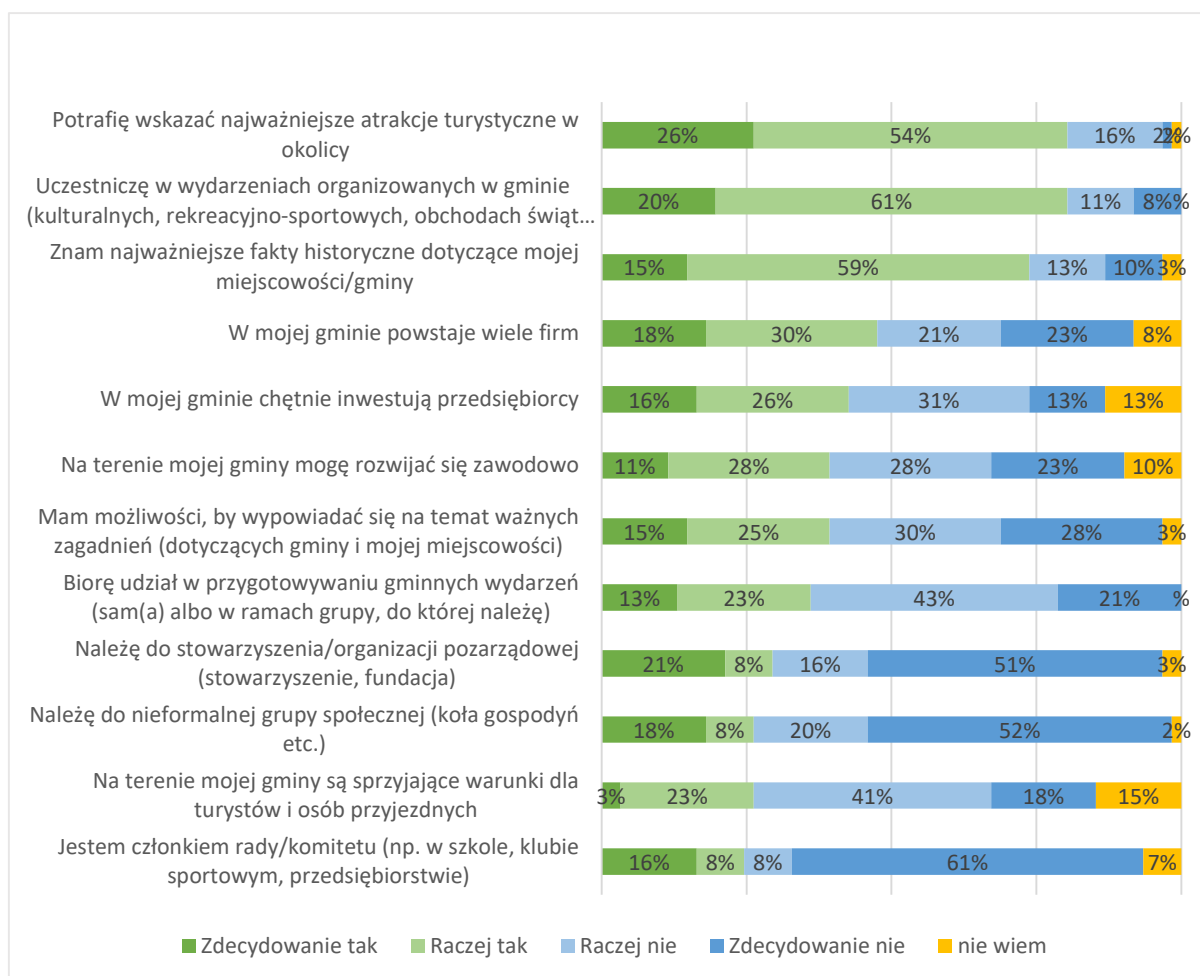
Wykres 4. Ocena gminy na wymiarach

Źródło: badania własne

73,8% ankietowanych zna najistotniejsze fakty historyczne dotyczące ich miejscowości, a 80,3% potrafi wskazać najważniejsze atrakcje turystyczne w okolicy. Taki sam odsetek badanych deklaruje uczestnictwo w kulturalnych, rekreacyjno-sportowych wydarzeniach organizowanych w gminie. Ze stwierdzeniami, że w gminie powstaje wiele firm, a przedsiębiorcy chętnie w niej inwestują zgadza się kolejno 47,5% i 42,6% respondentów. Mieszkańcy raczej nie należą do nieformalnych grup społecznych (72% negatywnych wskazań), nie są członkami rad lub komitetów (69% negatywnych wskazań), ani nie należą do stowarzyszeń i organizacji pozarządowych (67%).

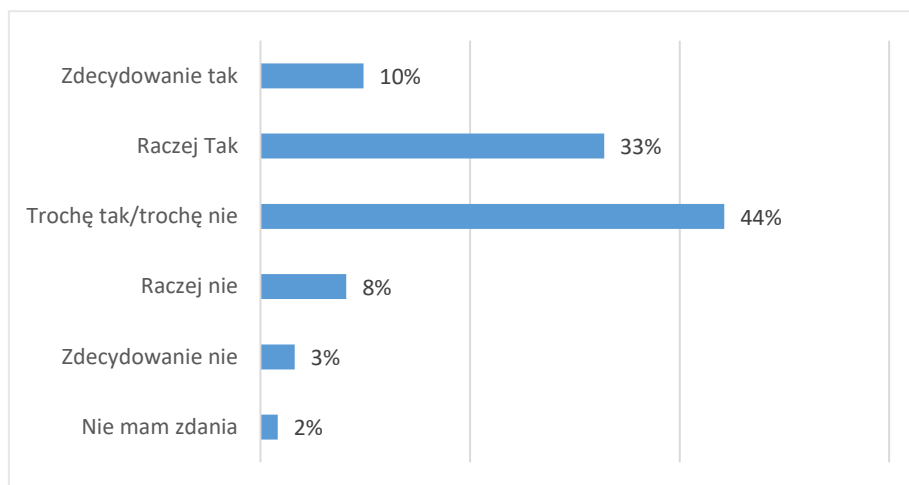
Wykres 5. Opinie na temat zaangażowania w funkcjonowania gminy

Źródło: badania własne

44% osób zapytanych, czy są zadowolone z warunków życia w gminie odpowiedzieli “trochę tak, trochę nie”. 43% badanych udzieliło odpowiedzi twierdzącej, z czego co trzeci ze wszystkich ankietowanych raczej jest z nich zadowolony. 11% respondentów zaznaczyła odpowiedzi “raczej nie” i “zdecydowanie nie”.

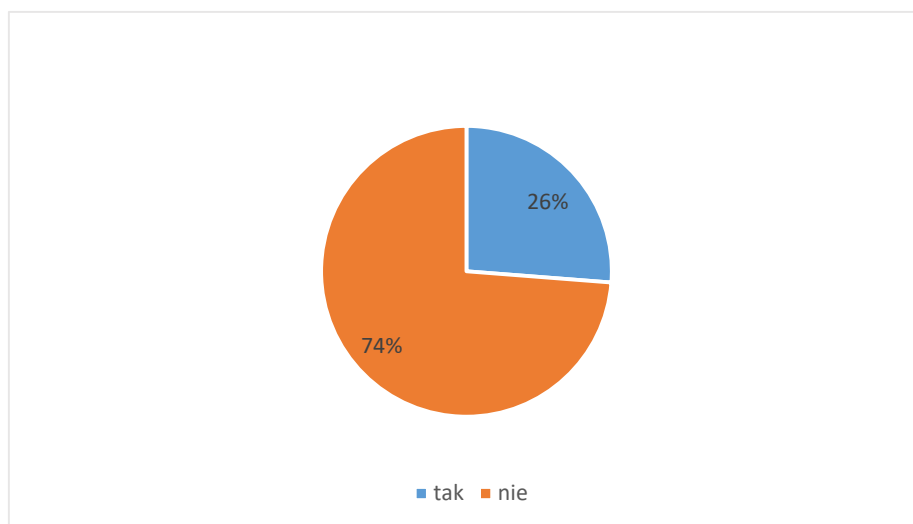
Wykres 6. Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w gminie?

Źródło: badania własne

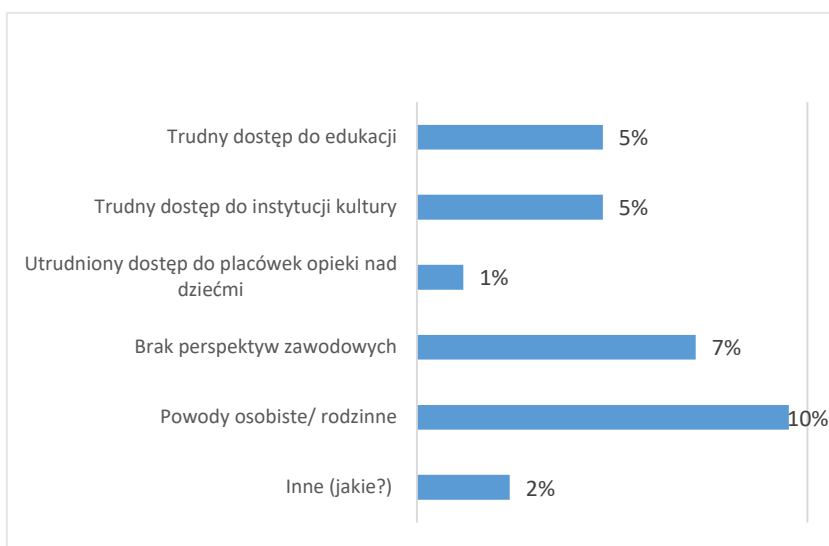
26% mieszkańców rozważa zmianę miejsca zamieszkania. Poza powodami osobistymi, decyzja o ewentualnej wyprowadzce byłaby podyktowana brakiem perspektyw zawodowych, trudnym dostępem do edukacji i do instytucji kultury.

Wykres 7. Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?

Źródło: badania własne

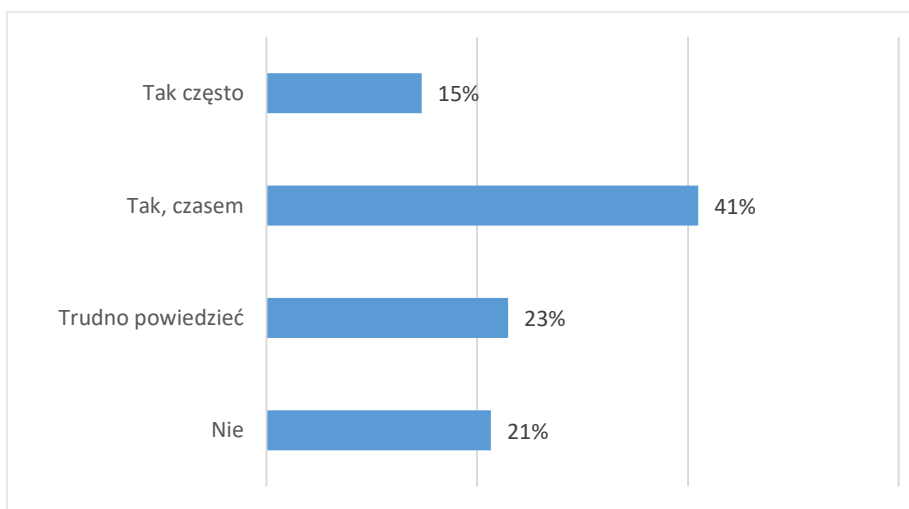
Wykres 8. Powody zmiany miejsca zamieszkania

Źródło: badania własne

Ponad połowa ankietowanych deklaruje, że począwszy od 2016 osobiście korzystała z infrastruktury i obiektów finansowanych ze środków unijnych, z czego 15% wszystkich odpowiadających korzystała z nich często. 21% na zadane pytanie odpowiedziała przecząco, a 23% – “trudno powiedzieć”.

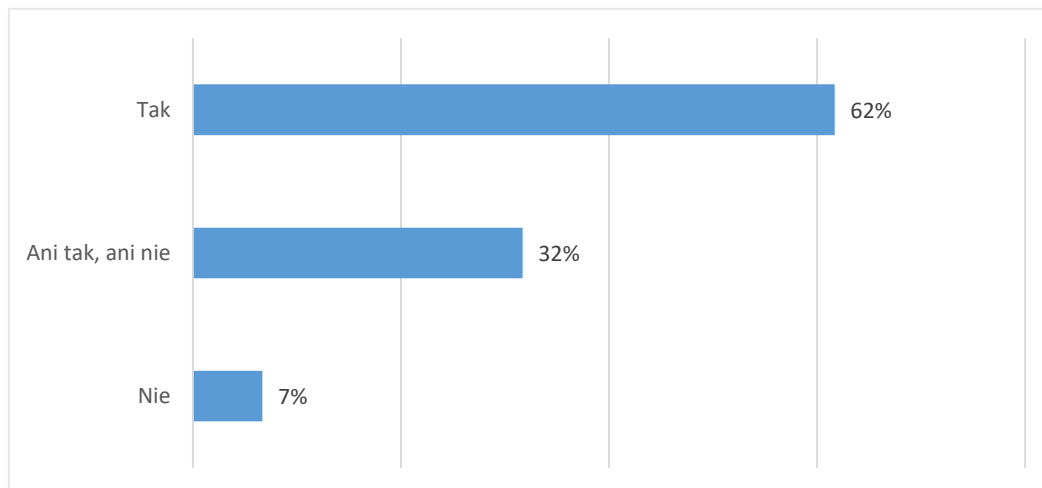
Wykres 9. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z infrastruktury / obiektów finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?

Źródło: badania własne

Zdaniem 62% respondentów projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców. Przeciwnie stanowisko zajęło w tej sprawie 7% badanych, a 32% zaznaczyło odpowiedź "ani tak, ani nie".

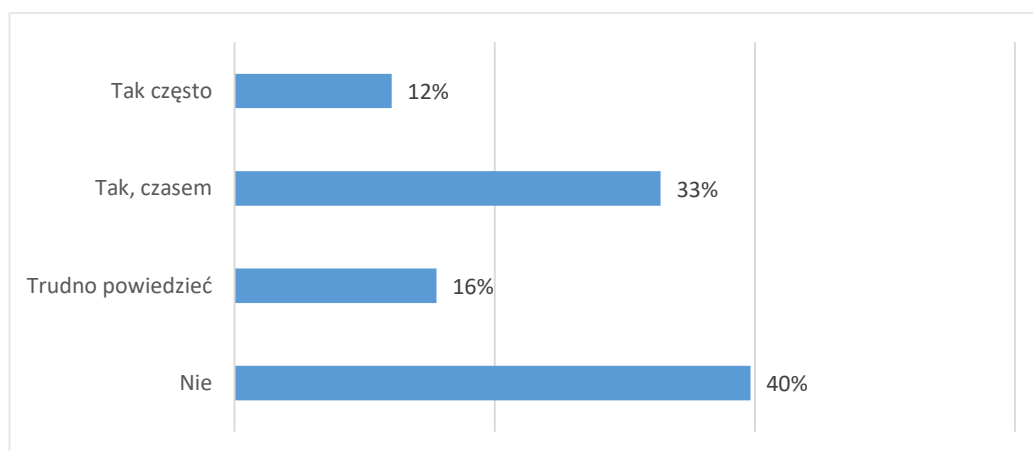
Wykres 10. *Czy Pana/i zdaniem projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?*

Źródło: badania własne

45% odpowiadających, począwszy od 2016 roku, osobiście korzystało z projektów finansowanych ze środków unijnych, z czego co trzeci ze wszystkich badanych korzystał z nich czasem. Aż 40% nie korzystała ze szkoleń, spotkań, festynów finansowanych ze środków unijnych, a 16% nie ma zdania w tej kwestii.

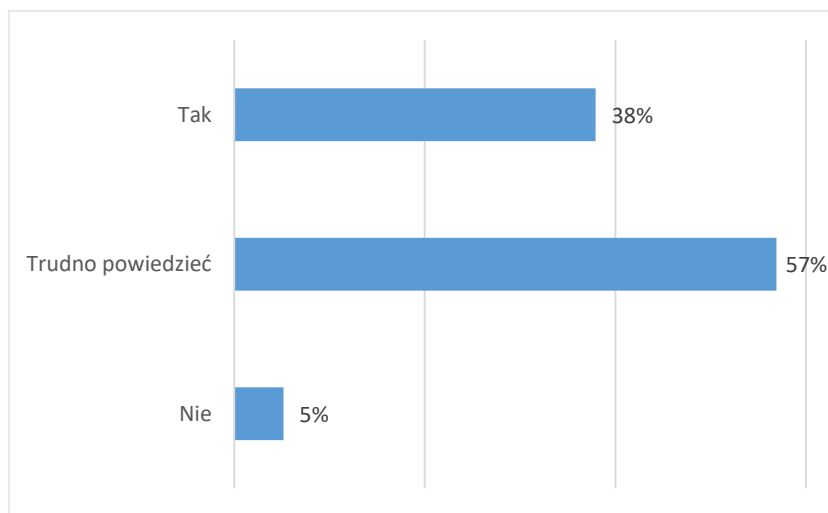
Wykres 11. *Czy Pan/i osobiście korzystał/a z projektów takich jak szkolenia, spotkania, festyny finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?*

Źródło: badania własne

57% respondentów ma trudności z odpowiedzią na pytanie, czy projekty te cieszą się zainteresowaniem mieszkańców. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 38% osób, natomiast przeczącej – 5%.

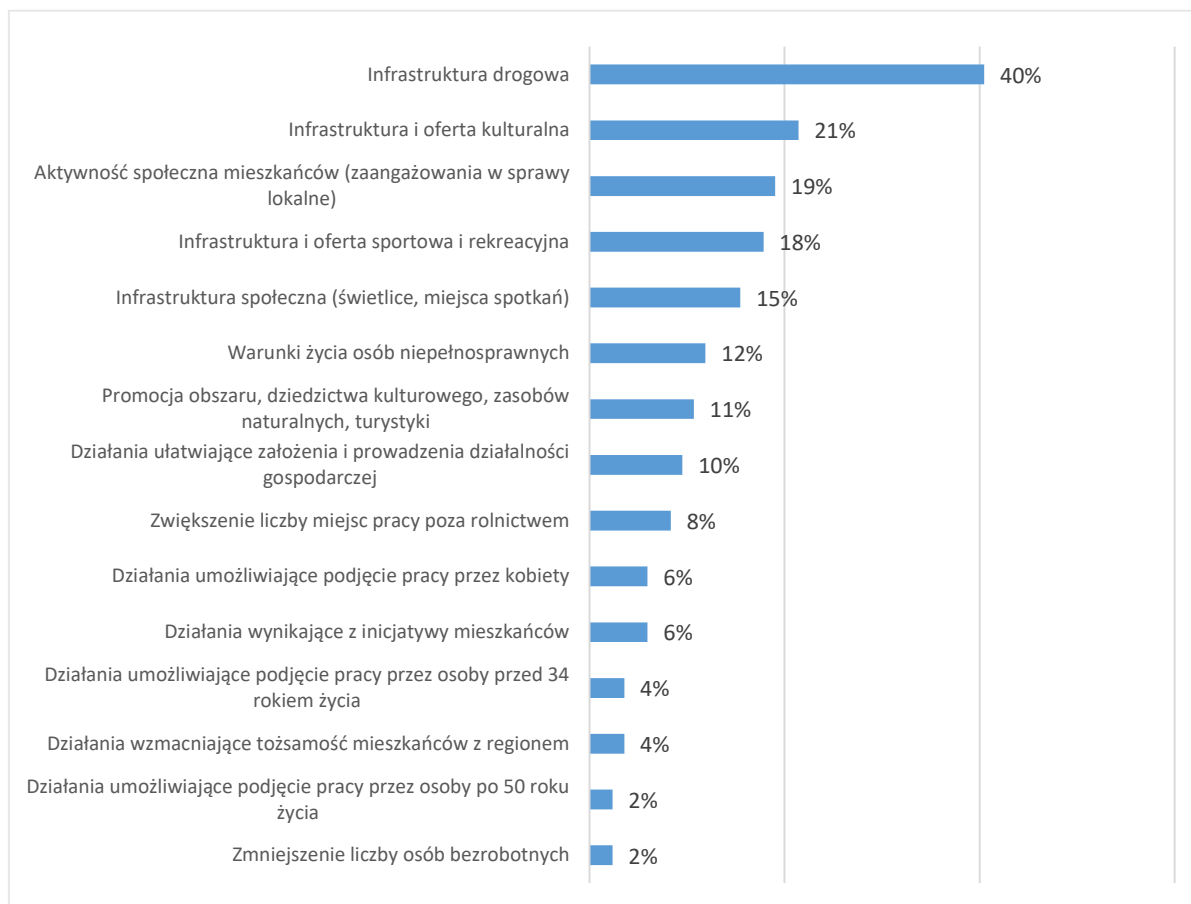
Wykres 12. Czy Pan/i zdaniem szkolenia, spotkania, festyny cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?

Źródło: badania własne

Infrastruktura drogowa to obszar, który w pierwszej kolejności dofinansowałiby mieszkańcy, gdyby to od nich zależało, na co przeznaczyć dodatkowe środki finansowe w gminie (40% wskazań). Na drugim miejscu, z 21% głosów, znalazła się infrastruktura i oferta kulturowa, natomiast na trzecim – aktywność społeczna mieszkańców (19% wskazań). Dużo mniejszym zainteresowaniem cieszą się działania umożliwiające podjęcie pracy przez osoby przed 34. rokiem życia i te wzmacniające tożsamość mieszkańców z regionem (oba obszary otrzymały po 4% głosów). W ostatniej kolejności ankietowani wsparliby finansowo działania umożliwiające podjęcie pracy przez osoby po 50. roku życia oraz zmniejszenie liczby osób bezrobotnych (2% wskazań w obu kategoriach).

Wykres 13. Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności?

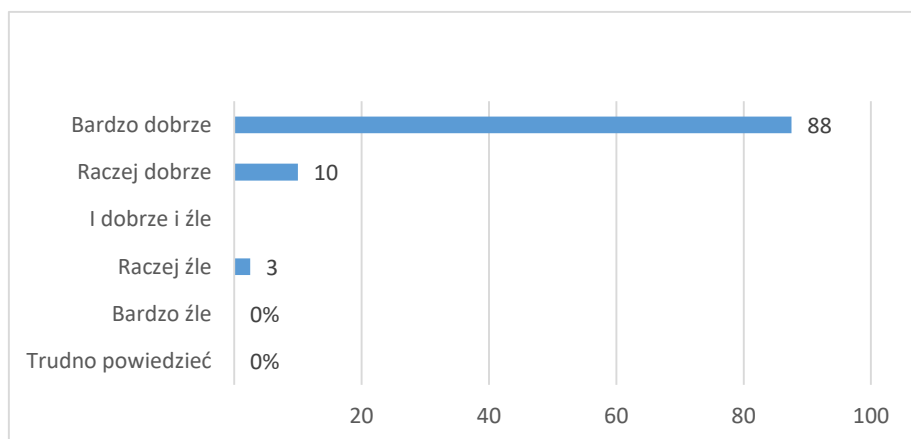
Źródło: badania własne

5.3. Funkcjonowanie LGD

Ocena pracy biura

Lokalna Grupa Działania została oceniona bardzo pozytywnie – 98% ankietowanych przyznało jej bardzo dobre i raczej dobre noty.

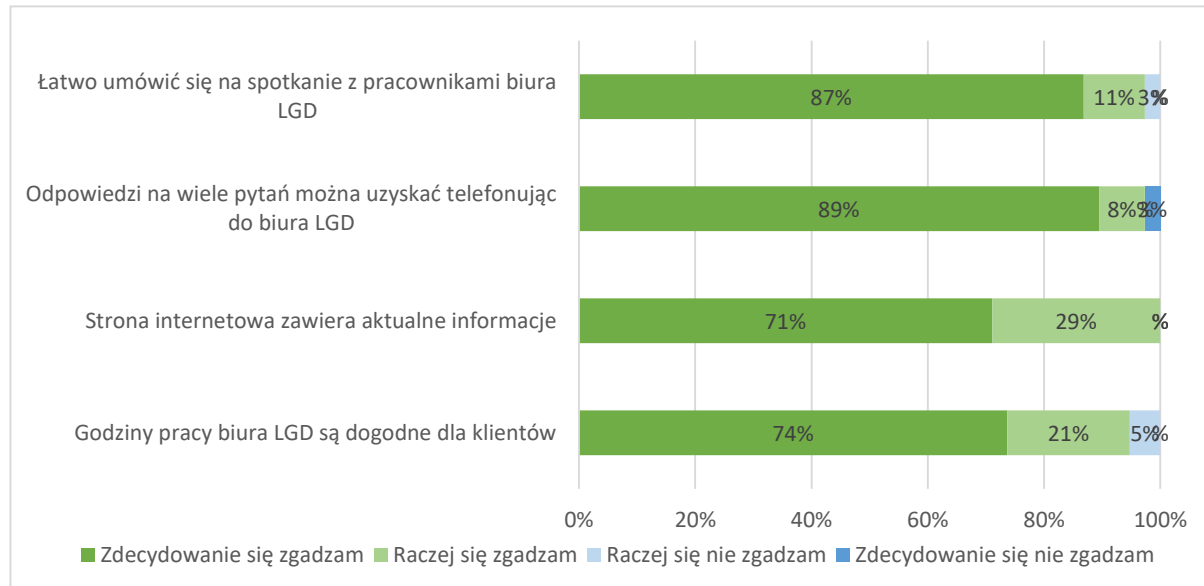
Wykres 14. Jak ogólnie ocenia Pan/Pani funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania?

Źródło: badania własne

Biuro LGD również zostało ocenione bardzo wysoko; respondenci najbardziej doceniają fakt, że strona internetowa Stowarzyszenia zawiera aktualne informacje. 97% badanych zgadza się ze stwierdzeniami, że odpowiedzi na wiele pytań można uzyskać telefonując do biura LGD oraz że łatwo jest umówić się na spotkanie z jego pracownikami. Godziny pracy Biura są dogodne dla klientów – takiej opinii jest 95% odpowiadających.

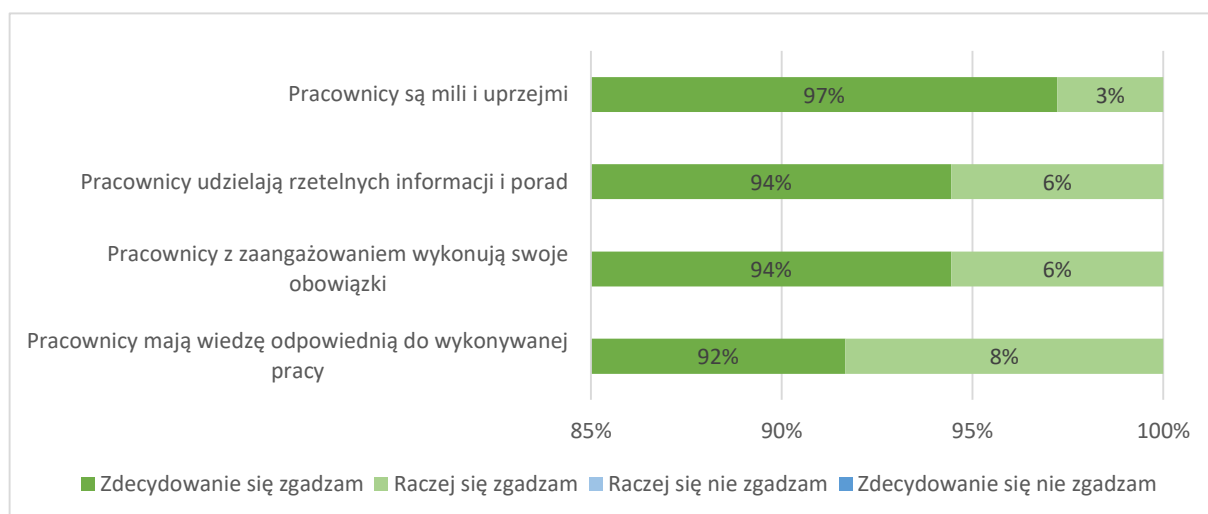
Wykres 15. Proszę ocenić funkcjonowanie Biura LGD

Źródło: badania własne

Wszyscy ankietowani przyznali pracownikom biura LGD pozytywne oceny; najwięcej zdecydowanie pozytywnych ocen (97%) otrzymało stwierdzenie, że pracownicy są mili i uprzejmi. 94% badanych jest przekonanych, że pracownicy z zaangażowaniem wykonują swoje obowiązki i udzielają rzetelnych informacji i porad, a 92% – że mają wiedzę odpowiednią do wykonywanej pracy.

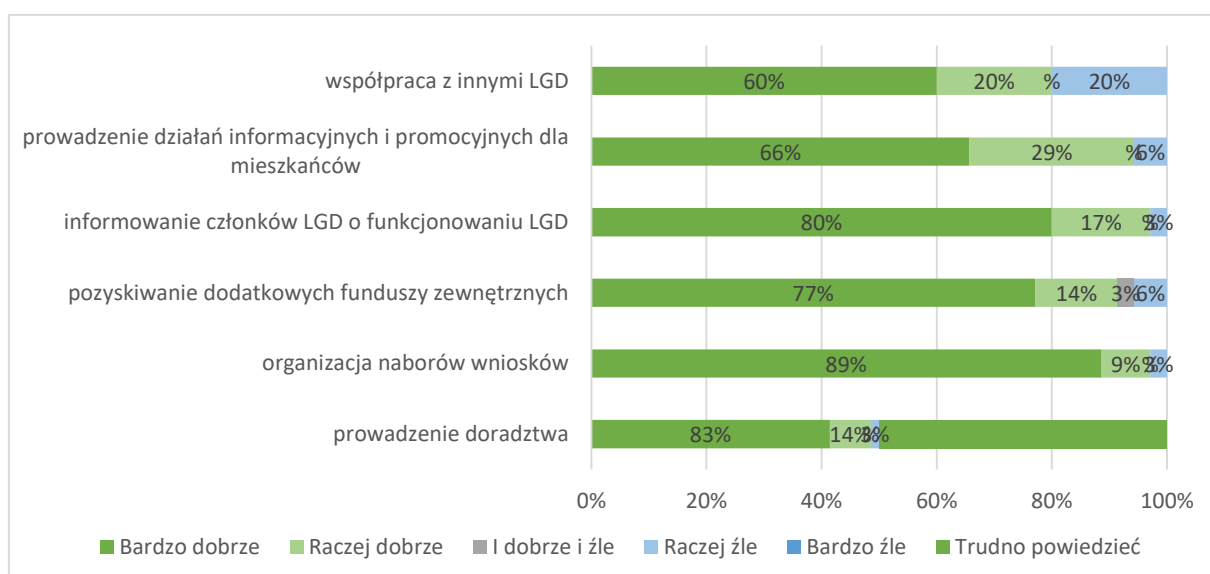
Wykres 16. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące Biura LGD

Źródło: badania własne

Jeśli chodzi o funkcjonowanie biura LGD w poszczególnych obszarach, ankietowani najlepsze oceny przyznali prowadzeniu doradztwa, organizacji naborów wniosków oraz informowaniu członków LGD o funkcjonowaniu Stowarzyszenia (wszystkie wymienione kategorie otrzymały po 97% bardzo dobrych i dobrych odpowiedzi). 94% pozytywnie ocenia prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych dla mieszkańców, a 91% – pozyskiwanie dodatkowych funduszy. Współpraca z innymi LGD otrzymała z kolei najwięcej odpowiedzi “trudno powiedzieć” (20%), co może sugerować brak wystarczającej wiedzy ankietowanych w tym zakresie.

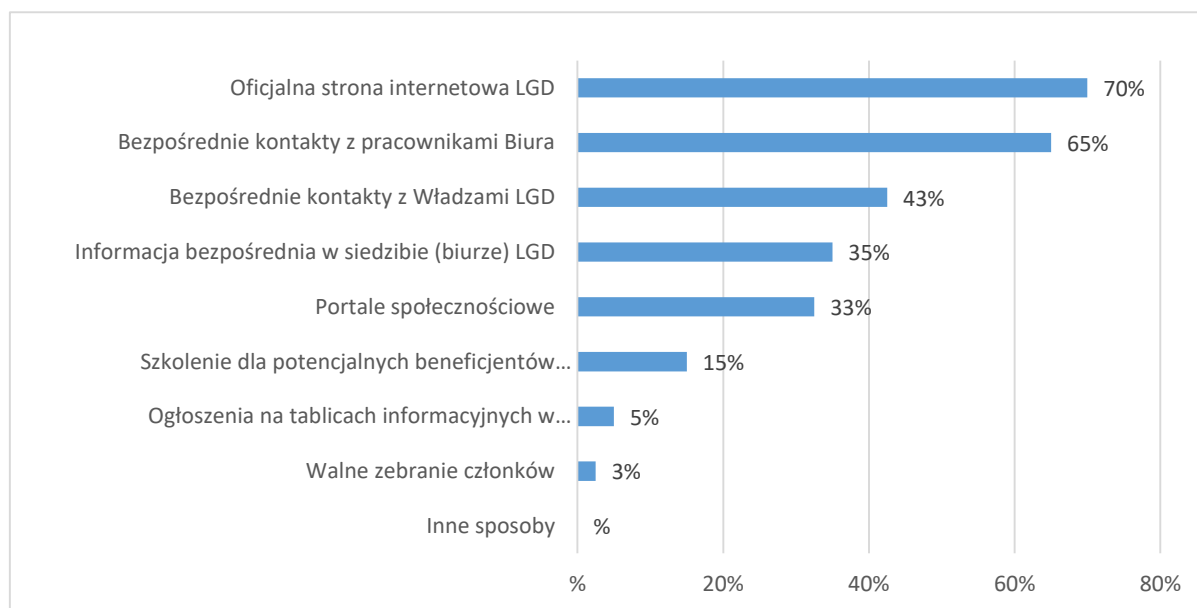
Wykres 17. Jak ocenia Pan(i) funkcjonowanie Biura LGD w poniższych wymiarach

Źródło: badania własne

Respondenci zapytani o to, skąd czerpią informacje dotyczące funkcjonowania LGD, w pierwszej kolejności wskazują oficjalną stronę internetową (70%), a w drugiej – bezpośrednie kontakty z pracownikami Biura (65%). Podium zamykają bezpośrednie kontakty z władzami LGD, z 43% wskazań. Co trzeci badany korzysta w tym celu z portali społecznościowych. Ogłoszenia na tablicach informacyjnych oraz walne zebranie członków nie są dobrymi źródłami informacji dotyczących funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania – wybiera je kolejno 5% i 3% odpowiadających.

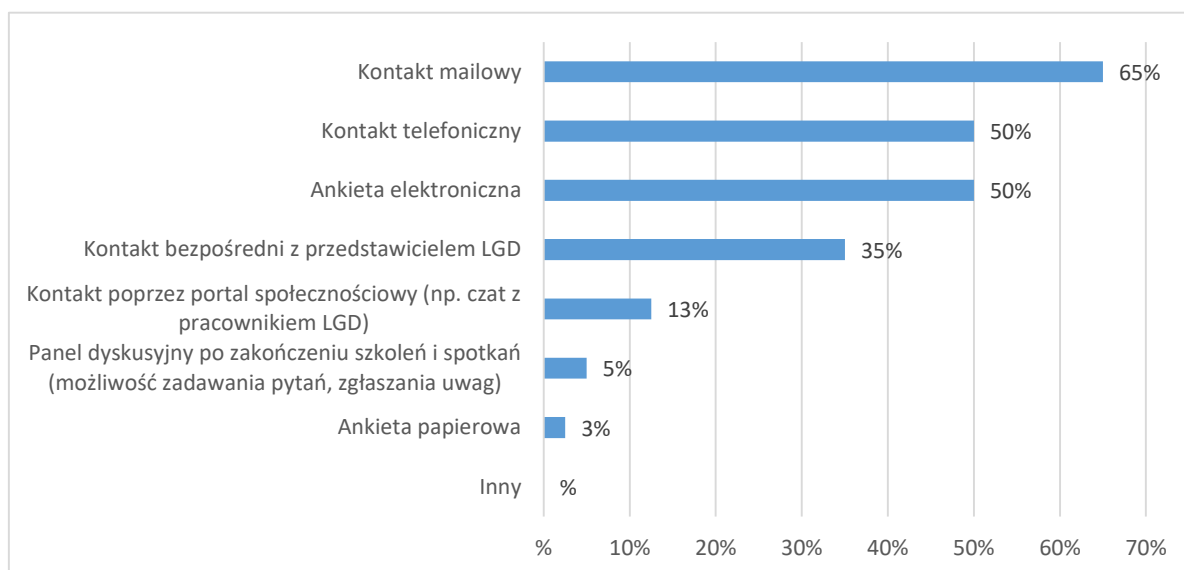
Wykres 18. Skąd czerpie Pan/Pani informacje dotyczące funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania?

Źródło: badania własne

Kontakt mailowy to najczęściej wskazywany przez odpowiadających kanał przekazywania informacji zwrotnej od społeczności do LGD – 65% badanych uważa, że jest on najbardziej odpowiedni. 50% głosów otrzymał kontakt telefoniczny i tyle samo – ankieta elektroniczna. Kontakt bezpośredni z przedstawicielem LGD to najbardziej odpowiedni sposób przekazywania informacji dla 35% osób. Najmniejszym zainteresowaniem cieszy się panel dyskusyjny po zakończeniu szkoleń i spotkań oraz ankieta papierowa – wybierają je kolejno 5% i 3% ankietowanych.

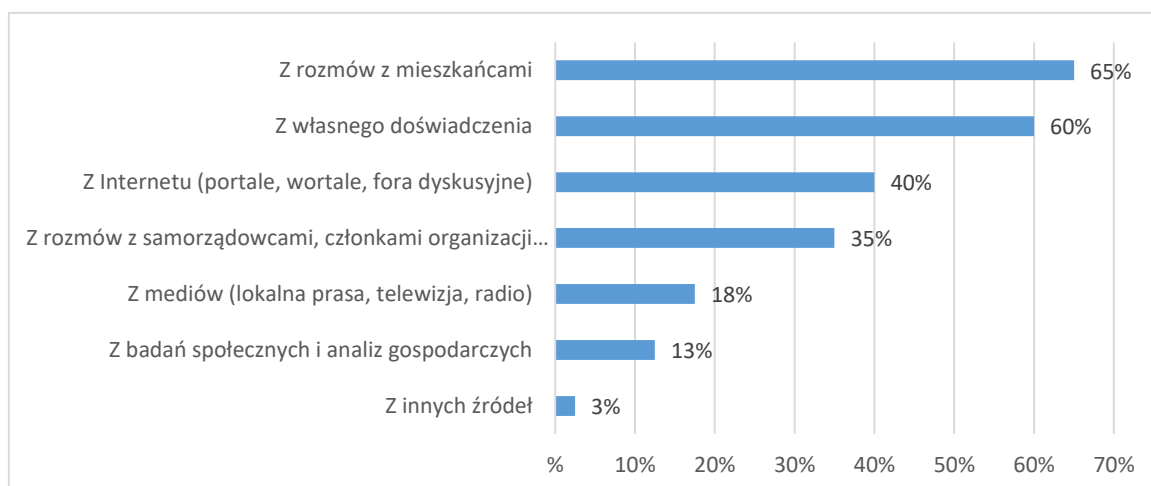
Wykres 19. Który z kanałów przekazywania informacji zwrotnej od społeczności do LGD byłby dla Pani/Pana najbardziej odpowiedni?

Źródło: badania własne

Rozmowy z mieszkańcami oraz własne doświadczenie to rezerwar informacji o potrzebach lokalnej społeczności – wskazuje je odpowiednio 65% i 60% osób. Z internetu taką wiedzę czerpie 40% ankietowanych, a 35% – z rozmów z samorządowcami, członkami organizacji pozarządowych. Najgorzej w poniższym zestawieniu wypadają badania społeczne i analizy gospodarcze, które otrzymały od respondentów 13% głosów.

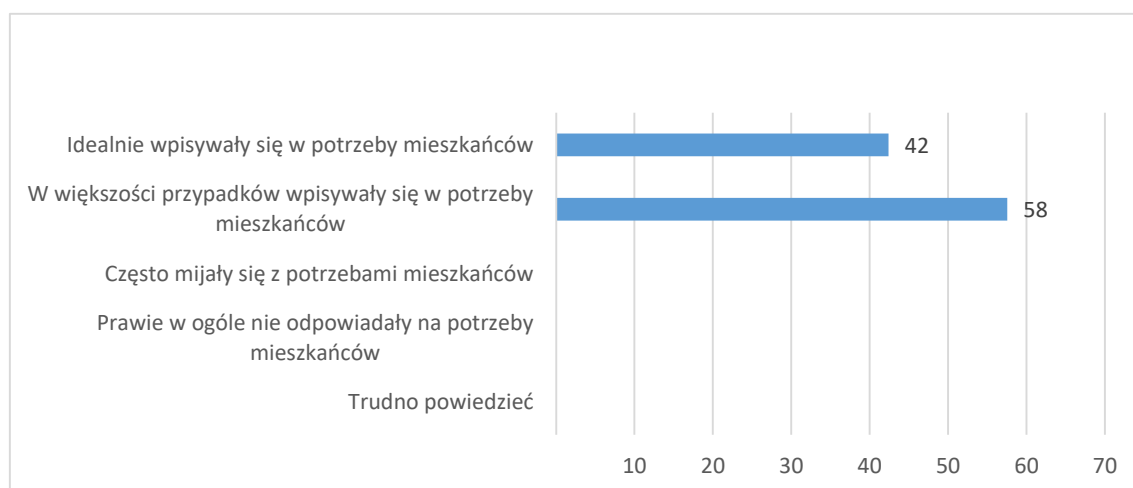
Wykres 20. Skąd, przede wszystkim, czerpie Pan(i) informacje o potrzebach mieszkańców?

Źródło: badania własne

Ankietowani zgodnie twierdzą, że nabory wniosków ogłaszane przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców – 58% uważa, że wpisywały się one w potrzeby lokalnej społeczności w większości przypadków, a 42% – że odpowiadały na te potrzeby idealnie.

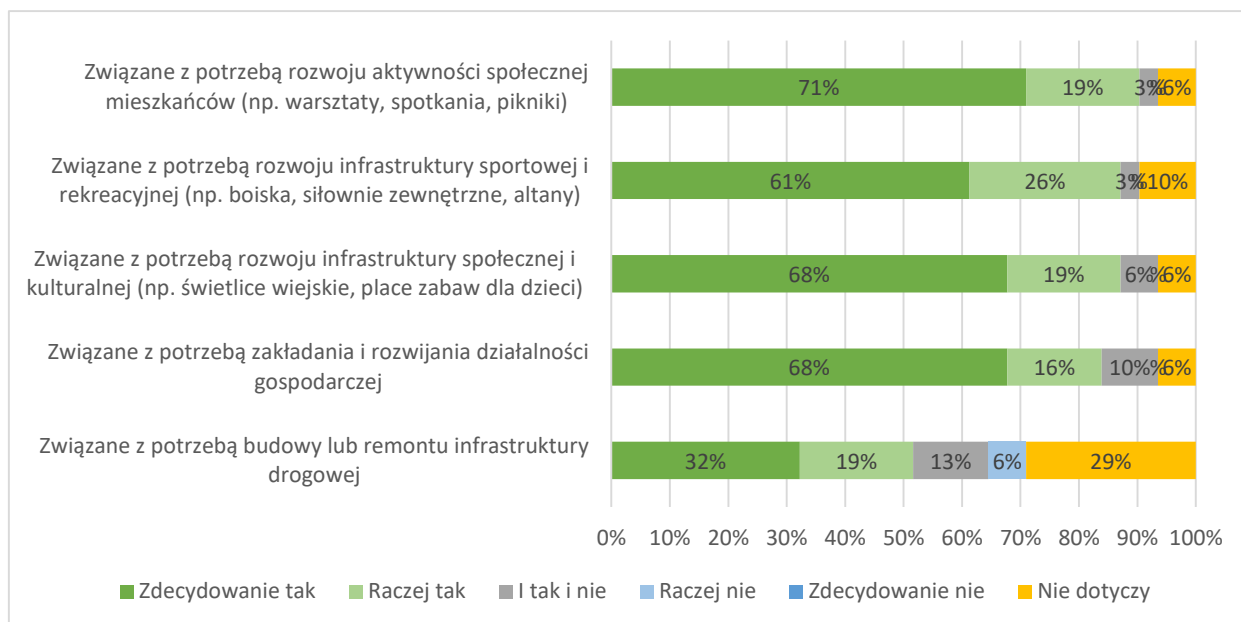
Wykres 21. Czy nabory wniosków ogłaszane przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców?

Źródło: badania własne

W opinii odpowiadających realizowane w LGD nabory wniosków pomogły w rozwiązywaniu problemów społecznych; najbardziej tych związanych z potrzebą rozwoju aktywności społecznej mieszkańców (90,3% odpowiedzi “zdecydowanie tak”, “raczej tak”), rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej oraz tej społecznej i kulturalnej (oba obszary otrzymały 87,1% pozytywnych głosów). Najwięcej zróżnicowanych odpowiedzi badani przydzielili kwestii budowy lub remontu infrastruktury drogowej – 51,6% ankietowanych uważa, że realizowane w LGD nabory wniosków przyczyniły się do poprawy sytuacji w tym zakresie, 6% jest przeciwnego zdania, 13% zaznaczyło odpowiedź “i tak i nie”, a 29% – “nie dotyczy”.

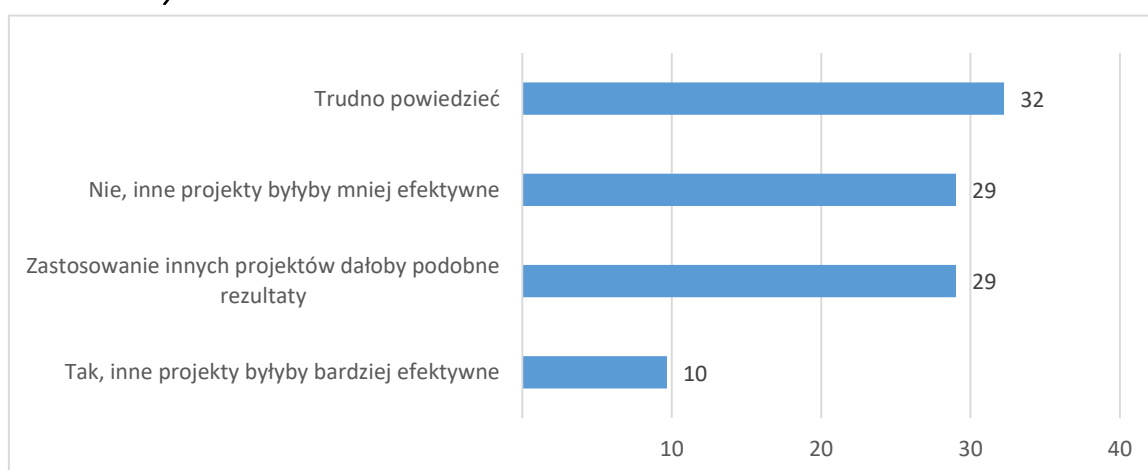
Wykres 22. Czy realizowane w LGD nabory wniosków pomogły w rozwiązywaniu problemów społecznych związanych z:

Źródło: badania własne

Odpowiedzi respondentów na pytanie czy za pomocą innych rezultatów można byłoby osiągnąć podobne rezultaty rozkładają się po równo pomiędzy “inne projekty byłyby mniej efektywne”, a “zastosowanie innych projektów dałoby podobne rezultaty” (każda otrzymała po 29% wskazań). Co dziesiąty badany zaznaczył odpowiedź twierdzącą, a 32% osób nie zajęło stanowiska w tej sprawie (odpowiedź “trudno powiedzieć”).

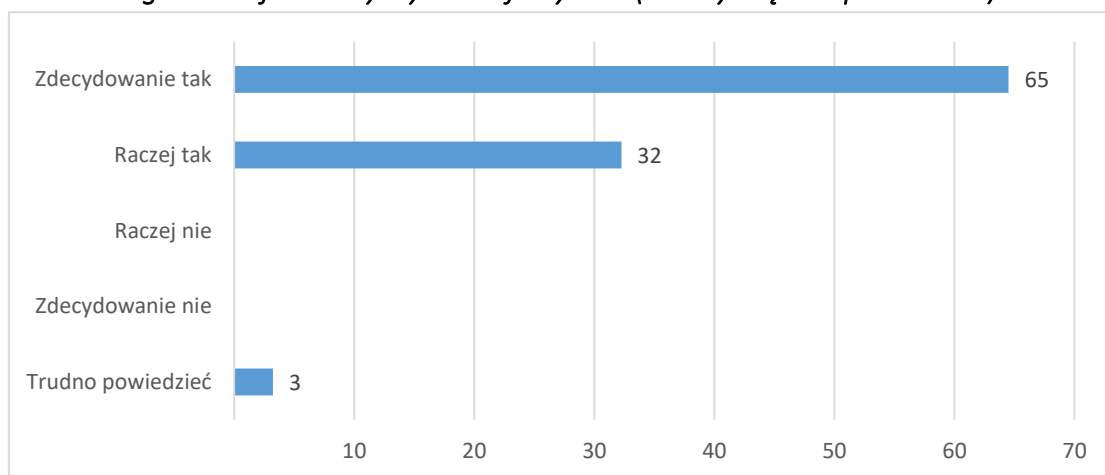
Wykres 23. Czy Pana(i) zdaniem za pomocą innych projektów można byłoby osiągnąć podobne rezultaty?

Źródło: badania własne

97% ankietowanych uważa, że środki finansowe przeznaczone na wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wydane z korzyścią dla społeczności, z czego prawie 2/3 wszystkich odpowiadających twierdzi, że zdecydowanie tak było. 3% osób zaznaczyło odpowiedź "trudno powiedzieć".

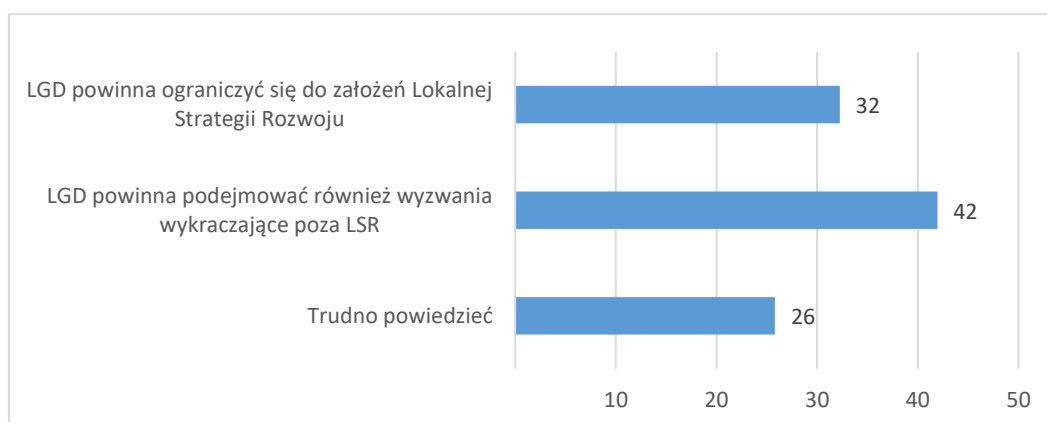
Wykres 24. Czy Pana(i) zdaniem środki finansowe przeznaczone na wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wydane efektywnie (z korzyścią dla społeczności)?

Źródło: badania własne

Zdaniem 42% ankietowanych LGD powinna podejmować również działania wykraczające poza LSR; przeciwnego zdania jest 32% odpowiadających, a 26% ma trudności z wypowiedzeniem się na ten temat.

Wykres 25. Czy Pana(i) zdaniem LGD powinna podejmować dodatkowe działania aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD?

Źródło: badania własne

Doradztwo biura LGD

Przez cały okres wdrażania LSR, Stowarzyszenie prowadzi doradztwo indywidualne w swojej siedzibie oraz wspiera Wnioskodawców i beneficjentów prowadząc rozmowy telefoniczne oraz korespondencję mailową.

Konsultacje prowadzone są bezpłatnie przez pracowników Stowarzyszenia. W latach 2016 – 2021 usługi doradcze wykonano łącznie dla 88 podmiotów. Po usłudze doradczej potencjalny beneficjent proszony jest o ocenę doradztwa wypełniając dedykowaną ankietę. Większość ankietowanych oceniło usługę doradczą bardzo wysoko (wystawiono ocenę 6).

Tabela 11. Doradztwo w liczbach

	Doradztwo indywidualne
2016	24
2017	9
2018	14
2019	14
2020	7
2021	20
SUMA	88

Źródło: dane LGD

Plan komunikacji i plan szkoleń

W latach 2016 – 2021 zorganizowano 5 szkoleń dla kadry i organów LGD. Były to szkolenia z zakresu stosowania procedur wyboru operacji, operacji grantowych i własnych, zmian w rozporządzeniu w sprawie wdrażania LSR oraz omówienie aktualnego stanu wdrażania LSR. W szkoleniach w sumie uczestniczyło 108 osób.

Tabela 12. Szkolenia

	Liczba przeszkolonych osób
2016	23
2017	25
2018	19
2019	23
2020	przesunięcie naboru i szkolenia ze względu na pandemię
2021	18
SUMA	108

Źródło: dane LGD

Plan komunikacji opierał się na założeniu obustronności komunikacji. Komunikacja na linii LGD Wrota Wielkopolski – społeczności lokalne – LGD Wrota Wielkopolski. Pozwala to na pozyskiwanie informacji zwrotnej i służy transparentności działań Stowarzyszenia. Uznano, na podstawie prowadzonej diagnozy społecznej, że najbardziej pożądanymi metodami komunikacji w przypadku osób starszych są lokalne media (prasa i radio, oraz telefon), natomiast osoby młodsze preferują media społecznościowe, mail i www. Celem głównym planu komunikacji jest zbudowanie spójnego i pozytywnego wizerunku LGD. Wśród celów szczegółowych uznano okresowe informowanie społeczności lokalnej o stanie realizacji LSR, bieżące informowanie o zmianach w LSR, wsparcie potencjalnych beneficjentów w zakresie przygotowania wniosków, edukacja grup docelowych włączonych w proces wdrażania LSR, popularyzowanie i promocja efektów realizacji projektów innowacyjnych, prezentacja sukcesów we wdrażaniu LSR. W zakresie stosowanych środków i narzędzi komunikacji były: artykuły na stronie internetowej, artykuły na portalach społecznościowych, plakaty na tablicach informacyjnych, spotkania informacyjne, w tym z grupami defaworyzowanymi, wysyłki e-maili, indywidualne spotkania doradcze. Z wyłączeniem roku 2020, w każdym roku w okresie 2016 – 2021 przeprowadzono szkolenia dla potencjalnych beneficjentów. W 2021 było to szkolenie online. Szkolenia zostały dość wysoko ocenione (maksymalna ocena 6), oceny od 4,62 do 5,60.

Funkcjonowanie organów – Zarząd, Rada, Walne Zebranie Członków

Ośmioosobowy zarząd Stowarzyszenia Wrota Wielkopolski w latach 2016 – 2021 spotkał się 34 razy. Odbyło się 6 spotkań Walnego Zgromadzenia Członków. Rada LGD spotykała się 9 razy.

Tabela 13. Funkcjonowanie organów

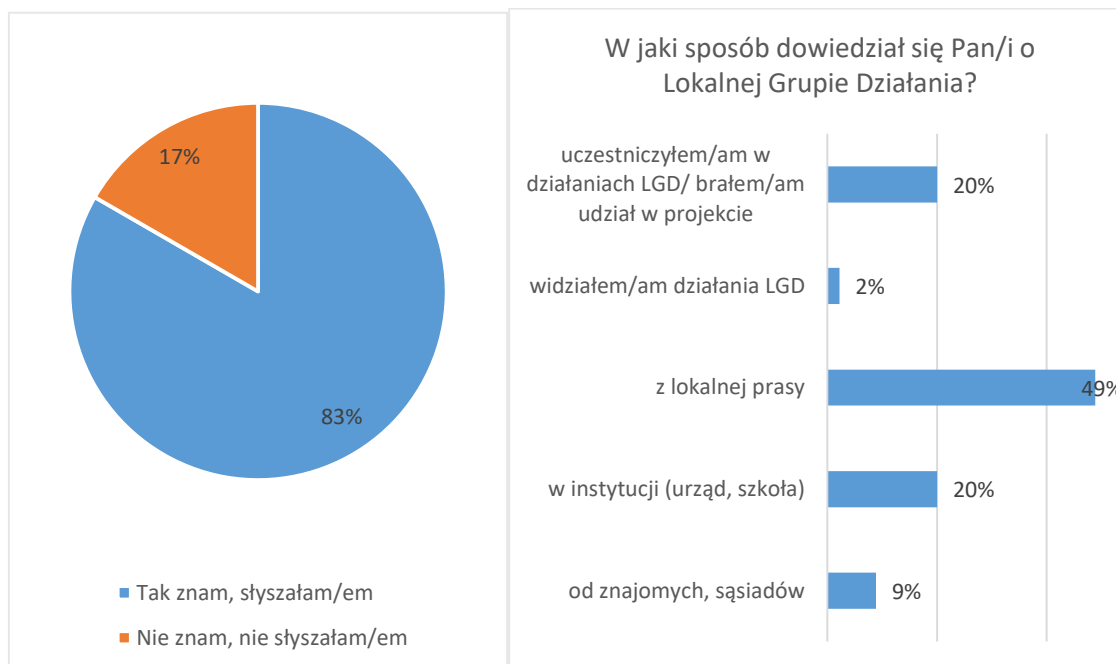
	Posiedzenia Zarządu LGD	Posiedzenia Rady LGD	WZC
2016	8	1	1
2017	5	2	1
2018	6	3	1
2019	4	2	1
2020	6	0	1
2021	5	1	1
suma	34	9	6

Źródło: dane LGD

Rozpoznawalność LGD

Zdecydowana większość badanych mieszkańców potwierdziła, że zna Stowarzyszenie Wrota Wielkopolski. Najczęściej źródłem tej wiedzy jest lokalna prasa, często instytucje takie jak urząd czy szkoła. Co piąta osoba spośród tych, którzy zadeklarowali znajomość Stowarzyszenia uczestniczyła w działaniach inicjowanych przez LGD.

Wykres 26. Czy zna Pan/i Stowarzyszenie Lokalną Grupę Działania „Wrota Wielkopolski”?

Źródło: badania własne

Inne działania LGD

W ramach aktywizacji mieszkańców Stowarzyszenie zorganizowało cztery rajdy rowerowe. W 2016, Rajd rowerowy szlakiem śląskich kościołów, a w 2017 roku Rajd rowerowy po Ziemi Trzcinińskiej. W wydarzeniach uczestniczyło odpowiednio 91 i 100 osób.

LGD brała aktywny udział w wydarzeniach i działaniach innych instytucji. Były to projekty, wizyty studyjne organizowane przez Regionalną KSOW w województwie wielkopolskim lub Samorząd Województwa Wielkopolskiego: wizyta Studyjna w Saksonii (szukanie partnerów współpracy międzynarodowej), wizyta studyjna w Brukseli z okazji VIII edycji obchodów z okazji Dnia św. Marcina (promocja regionu i produktów regionalnych), wizyta w Brukseli - „Europa przy Wielkopolskim Stole Wielkanocnym” (podsumowanie doświadczeń wielkopolskich LGD korzystających ze środków UE), wyjazd studyjny do Rumunii (wymiana doświadczeń i promocja regionu), wizyta studyjna w Wiesenburgu (realizacja projektów w małych miejscowościach w tym Smart Villages).

W ramach wizyt studyjnych Stowarzyszenie zorganizowało wyjazd do LGD „Zielony Pierścień” na Lubelszczyźnie (celem m.in. poznanie dobrych praktyk w dziedzinie ekologii i przedsiębiorczości oraz nawiązanie współpracy z liderami z innych regionów), oraz do Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania – Tygiel Doliny Bugu” (poznanie dobrych praktyk na temat zachowania dziedzictwa kulturowego oraz budowania kapitału społecznego).

LGD brało udział w projektach poza LSR, w tym w przedsięwzięciu „Nasza wieś naszą wspólną sprawą”, w ramach programu „Wielkopolska odnowa wsi” współfinansowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Program obejmował cykl szkoleń dla sołtysów, członków rad sołeckich, liderów lokalnych, urzędników. Tematyka szkoleń obejmowała m.in. analizę zasobów, analizę SWOT, analizę potencjału rozwojowego wsi. W ramach tych projektów zrealizowano dwa cykle warsztatów „Sołecka Strategia Rozwoju szansą dla wsi Wrót Wielkopolski” oraz „Sołecka Strategia Rozwoju na krańcach Wielkopolski” podczas których wypracowano dokumenty do stworzenia Sołeckich Strategii Rozwoju.

LGD przeprowadziło Gwiazdzysty rajd rowerowy pn. „Poznaj sołectwa Wrót Wielkopolski” Uczestnicy rajdu podczas tras mieli okazję zapoznania się w każdej gminie z projektami realizowanymi w ramach Wielkopolskiej Odnowy Wsi.

Odbył się projekt szkoleniowy dla 174 osób w wieku 25 lat i więcej z grup defaworyzowanych które uczą się, pracują lub zamieszkują na obszarze Stowarzyszenia, „Pomyk - Kto ma w głowie wiedzę z TIKa, ten po sieci sam pomyka!” Projekt realizowany we współpracy z EUROWEKTOR Sp. z o.o. Celem projektu było zwiększenie umiejętności wykorzystania technologii ICT potwierdzone certyfikatem nabycia kompetencji zgodnych z DIGCOMP.

Poza wymienionymi Stowarzyszenie jest aktywnym członkiem Wielkopolskiej Sieci Lokalnych Grup Działania, współorganizowało IV Kępiński Festiwalu i XIII Ogólnopolskiego Konkursu Gitary Klasycznej im. Aleksandra Tansmana, Bal Seniora w Kępnie, a pracownicy LGD są członkami Komisji Oceny Projektów Konkurs Mikrodotacji Wielkopolska Wiara 2021.

5.4. Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju

Realizacja rzeczowa – stan na 31.12.2021 r.

W ramach 3 celów ogólnych wyznaczonych w LSR zaplanowano 6 przedsięwzięć z 29 wskaźnikami produktu. Większość, 17 z 29 wskaźników produktu ma realizację umowy na poziomie minimum 100%. Siedem wskaźników ma realizację umowy i płatności na poziomie 0%. Są to wskaźniki opisujące projekty współpracy oraz wskaźniki związane z przedsiębiorczością (dodatkowe środki jakie pozyskało LGD).

Tabela 14. Realizacja rzeczowa – stan na 31.12.2021 r.

Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Stan docelowy	Realizacja (%)	
				U	P
Nowe produkty i usługi we Wrotach Wielkopolski	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	szt.	22	100,00	100,00
	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	szt.	22	100,00	100,00
Nowe firmy we Wrotach Wielkopolski	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	szt.	52	65,38	65,38
	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	szt.	52	65,38	65,38
	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa (dodatkowe środki)	szt.	14	0,00	0,00
	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje (dodatkowe środki)	szt.	12	0,00	0,00
Aktywna i odpowiedzialna, wspólnie działająca społeczność Wrót Wielkopolski	Liczba wydarzeń o charakterze integracyjnym	szt.	35	100,00	31,43
	Liczba wydarzeń o charakterze edukacyjnym podnoszącym wiedzę, w tym osób defaworyzowanych	szt.	6	100,00	100,00
	Liczba wydarzeń integrujących branże działalności gospodarczej: rolniczą, przetwórstwa, handlu oraz gastronomicznej	szt.	3	0	0
	Liczba spotkań informacyjno- konsultacyjnych LGD z mieszkańcami (A)	szt.	5	100,00	100,00
	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD (A)	osobodzień	30	50,00	50,00
	Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD (A)	osobodzień	120	77,50	77,50
	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa (A)	szt.	120	125,00	103,33
	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	szt.	1/0	0	0,0
	Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	szt.	3	0	0
Eko Wrota Wielkopolski	Liczba publikacji na temat ochrony środowiska i zmian klimatu (1 PW)	szt.	1	200,00	100,00
	Liczba kampanii informacyjno-promocyjnych	szt.	5	100,00	40,00
	Liczba szkoleń	szt.	7	100,00	0
	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	szt.	5	100,00	40,00
	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	szt.	1/0	0	0
	Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	szt.	3	100,00	0
Nowoczesna baza rekreacyjno-kulturalna	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej lub kulturalnej	szt.	50	68,00	68,00
	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	szt.	1/0	0,00	0,00
Dziedzictwo lokalne Wrót Wielkopolski	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	szt.	3	100,00	100,00
	Liczba inicjatyw promujących lokalne dziedzictwo obszaru LGD	szt.	12	100,00	100,00
	Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury	szt.	6	100,00	100,00
	Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	szt.	8	100,00	100,00

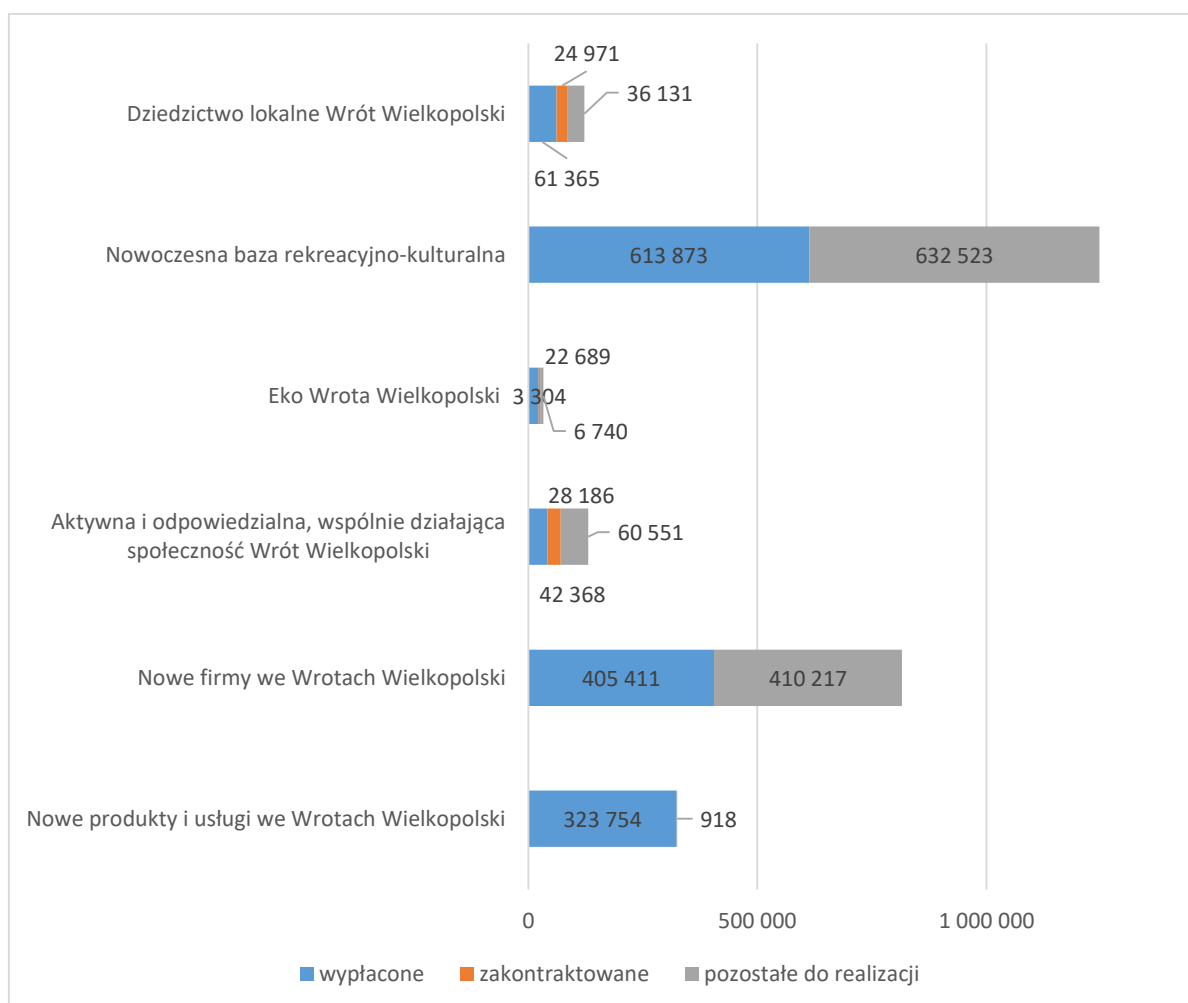
	Liczba publikacji promocyjno-informacyjnych o tematyce dziedzictwa	szt.	8	100,00	100,00
	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowych	szt.	2/1	100,00	0

Źródło: dane LGD

Postęp finansowy

Najwięcej środków w EURO wypłacono w ramach przedsięwzięcia *Nowoczesna baza rekreacyjno-kulturalna* (614 tys. EUR) i *Nowe firmy we Wrotach Wielkopolski* (405 tys. EUR). Najwięcej środków zakontraktowano na *Aktywna i odpowiedzialna, wspólnie działająca społeczność Wrót Wielkopolski* (281 tys. EUR), a najwięcej pozostało do realizacji w *Nowoczesna baza rekreacyjno-kulturalna* (633 tys. EUR).

Wykres 27. Realizacja finansowa w EURO – stan na 31.12.2021 r.

Źródło: dane LGD

Opis projektów współpracy

LGD prowadziła dwa projekty współpracy. Pierwszy w 2019 roku, którego pomysłodawcą była LGD Wrota Wielkopolski, *Meteorologicznie i Edukacyjnie Tworzymy Ekologicznych Odkrywców*, wspólnie ze Stowarzyszeniem „Ostrzeszowska Lokalna Grupa Działania” (koordynator projektu), Stowarzyszeniem „Okno Południowej Wielkopolski”. W ramach projektu zakupiono 20 stacji meteorologicznych dla szkół podstawowych, po jednej w każdej gminie na obszarze działania wszystkich partnerów projektu.

Drugi projekt z 2020 roku, *Dziedzictwo lokalne w oczach młodych mieszkańców obszaru LGD* realizowany przy współpracy z Lokalną Grupą Działania "Z nami Warto" Stowarzyszeniem Trakt Piastów, oraz LGD z Finlandii – Rieska–Leader, Leader Pirityiset oraz Keskipiste-Leader. Celem projektu jest propagowanie dziedzictwa lokalnego szczególnie wśród młodzieży z wykorzystaniem dobrych praktyk partnerów projektu. Reprezentacja młodzieży w 15 osobowym składzie z partnerskich LGD była na wymianie w Finlandii. Podczas pobytu młodzież brała udział w Kaustinen Folk Music Festival, obchodzony corocznie w lipcu w Kaustinen w Finlandii, jest największym festiwalem muzyki ludowej i tańca w krajach skandynawskich. Projekt realizowany w czasie pandemii dlatego napotkano na problemy organizacyjne i opóźnienia, cały projekt został rozciągnięty w czasie. Projekt do końca 2021 roku nie został rozliczony.

LGD planuje jeszcze zrealizować trzy projekty współpracy.

6. Odpowiedź na wszystkie wskazane pytania badawcze

Ocena wpływu na główny cel LSR (jeśli inny niż obszary poniżej)

Wszystkie trzy cele ogólne mają wskaźniki możliwe do weryfikacji z pomocą danych zbieranych przez GUS. Samo rozliczenie osiągnięcia wskaźników oddziaływania można przeprowadzić dopiero po zakończeniu wdrażania strategii. Dlatego wartości pozyskane za 2021 rok mogą być jedynie przybliżeniem stanu z przyszłości. Udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci (ogółem) wynosi obecnie (2021 rok) 1,56 i jest niższy od zamierzonego. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności wynosi 1 160 i przekracza prognozowaną wartość. Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w 2021 roku wyniosła 41 i znacznie przekroczyła przewidywania. Raportowana jesienią 2021 roku liczba ludności na obszarze objętym LSR wynosi 56 126 i niestety jest niższa nie tylko od prognozy ale i od liczby bazowej. Na koniec należy jeszcze raz podkreślić, że ostateczne wartości powinny być zebrane po zakończeniu realizacji strategii, prawdopodobnie w połowie 2024 roku.

CEL OGÓLNY 1	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia na obszarze LGD			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego I	Jednostka miary	Stan początkowy 2014 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych sposób pomiaru
Zmniejszenie udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci (ogółem)	%	2,7	2,5	Dane statystyczne GUS
Wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności.	szt.	1018	1068	Dane statystyczne GUS

CEL OGÓLNY 2	Włączenie i zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację przedsięwzięć i inicjatyw oddolnych na obszarze LGD do 2023 roku			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego II	Jednostka miary	Stan początkowy 2014 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych sposób pomiaru
Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	szt.	33	36	dane statystyczne GUS

CEL OGÓLNY 3	Uatrakcyjnienie obszaru Lokalnej Grupy Działania „Wrota Wielkopolski”			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego III	Jednostka miary	Stan początkowy 2014 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych sposób pomiaru
Wzrost liczby mieszkańców obszaru LGD	osoba	56491	57000	dane statystyczne GUS

Ocena wpływu na kapitał społeczny

Lokalna Grupa Działania Wrota Wielkopolski realizując Lokalną Strategię Rozwoju wspiera kapitał społeczny za pomocą trzech obszarów aktywności. Projekty grantowe, działania infrastrukturalne i prace aktywizujące społeczność.

Największe znaczenie przykłada się do grantów, które realizowane są z powodzeniem. Mimo, że jeszcze nie jest formalnie potwierdzone zakres projektów grantowych w kolejnej perspektywie finansowej to LGD zamierza kontynuować działania za pomocą tej formy wdrażania. Jest to pole aktywności z założenia kierowane do organizacji pozarządowych i to właśnie ich wsparcie będzie pozytywnie rezonować na społeczność.

Projekty infrastrukturalne są znów fizyczną podstawą rozwoju społeczności. Bez miejsc spotkań, lokali, nie jest możliwe prowadzenie szerokiej gamy aktywności. Świetlica wiejska to miejsce w którym mieszkańcy mogą się spotka, integrować i rozwijać swoje pasje.

Działania aktywizacyjne bezpośrednio oddziałują na społeczność. Czy to poprzez projekty współpracy, czy inne działania aktywizacyjne są bardzo dobrym narzędziem w budowie pozytywnych doświadczeń społeczności.

Przedsiębiorczość

Stowarzyszenie powinno wspierać przedsiębiorczość, ze szczególnym uwzględnieniem podejmowania nowych działalności. Pierwsze nabory zweryfikowały poziom zainteresowania projektami rozwoju działalności gospodarczej. Były one dużo trudniejsze dla lokalnych przedsiębiorców. Podejmowanie działalności było łatwiejsze do rozliczenia.

LGD zwraca uwagę na przewidywane zmiany w przepisach. Jeśli w życie wejdzie zmiana nakładająca na nowego przedsiębiorcę konieczność posiadania wkładu własnego w wysokości 50%, to może być duży bloker w realizacji naborów. Na obszarze LSR tylko niewielka grupa osób będzie zainteresowana udziałem w takich projektach. Sama instytucja wkładu własnego jest potrzebna, bo dla beneficjentów oznacza włożenie większej uwagi w prowadzony projekt. Wkład własny nie powinien przekraczać kilkunastu procent całości przedsięwzięcia.

Turystyka i dziedzictwo kulturowe

Obszar LGD Wrota Wielkopolski nie jest rejonem turystycznym. Szczególnie jeśli turystykę definiujemy jak prowadzenie aktywności kierowanej do osób, które nie są mieszkańcami regionu. W LGD część działań, które mogłyby być nazywane turystycznymi jest określane jako aktywność rekreacyjna, czyli turystyka dla mieszkańców. W obszarze rozwoju turystyki Stowarzyszenie nie prowadziło żadnych aktywności i nie planuje ich prowadzić w przyszłości, właśnie z powodu niskiej atrakcyjności turystycznej obszaru.

Ważnym obszarem działania LGD w obszarze wpierania dziedzictwa kulturowego było dofinansowanie publikacji na temat kultury i historii regionu. Około 80% wszystkich projektów z obszaru wsparcia dziedzictwa kulturowego było przeznaczonych na ten cel. Jest to szczególnie ważne, że takich środków na publikacje dotyczące dziedzictwa kulturowego nie można pozyskać nigdzie poza Lokalną Grupą Działania.

Grupy defaworyzowane

LGD jako grupę defaworyzowaną uznała kobiety, które na obszarze funkcjonowania LSR mają największe trudności na rynku pracy. LGD zamierza stosować kryterium wyboru projektów w zakresie podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej preferującego operację zakładającą utworzenie miejsca pracy dla kobiet. LGD zakłada również w planie komunikacji stosowanie narzędzi docierających w szczególności do grupy defaworyzowanej.

Działania LGD wspierające kobiety należy uznać za skuteczne. Pozwalały one zniwelować tradycyjny na tym obszarze deficyt miejsc pracy dla kobiet. Region ściśle meblarski preferujący zawody tradycyjnie męskie: stolarz, tapicer, nie oferuje zbyt wielu miejsc pracy dla kobiet.

W kolejnej perspektywie finansowej LGD będzie musiała się wyspecjalizować i podjąć decyzje, czy jeszcze bardziej dookreśli i wyspecyfikuje kim są osoby defaworyzowane. Istnieje niebezpieczeństwo, że takie rozwiązanie może być dużym ograniczeniem. Zbyt szczegółowy opis grup defaworyzowanych może ograniczać liczbę potencjalnie zainteresowanych i powodować problemy z przeprowadzeniem naborów.

Innowacyjność

Uszczegółowiona w LSR definicja innowacyjności jest rozumiana jako wdrożenie nowego na obszarze LSR lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych.

Można wskazać bardzo ważną zaletę posiadania kryterium innowacyjności. Innowacyjność powodowała, że wnioskodawcy zastanawiali się nad wypełnieniem wniosku, co samo w sobie jest dużą wartością i wpływało pozytywnie na całość podejścia do planowanej operacji.

Nie wszystkie projekty były innowacyjne, ale zdarzały się również takie, które były nową jakością na terenie LGD. LGD dbało, informując na szkoleniach i w trakcie doradztwa, że nie wszystkie rozwiązania mogą być traktowane jako innowacyjne. Ostatecznie decyzję czy przyznać punkty w tym kryterium podejmowała Rada LGD.

Projekty współpracy

Projekt współpracy traktowany jest jako bardzo trudny, ale potrzebny narzędzie. Wymuszało na uczestnikach operacji porozumienie się w sprawie wspólnie realizowanego projektu, co samo w sobie nie jest proste, ale osiągnięcie kompromisu dawało bardzo dużą wartość.

W przyszłej perspektywie finansowania zmiana sposobu i procedur realizacji projektu współpracy (przeniesienie realizacji z LGD na beneficjentów oraz ograniczenie kwoty do 50 tysięcy złotych) może spowodować ograniczenie tych przedsięwzięć.

Posiadanie własnych środków jest z pewnością dużym ułatwieniem w realizacji finansowej projektu współpracy. Nie wydaje się jednak, że ich brak blokuje udział w takim projekcie. Jest możliwość uzyskania finansowania wyprzedzającego (do 1/3 wartości przedsięwzięcia). Dodatkowo w ostatnim czasie pojawiła się możliwość uzyskania pożyczki w Banku Gospodarki Krajowej (pozostałe 2/3 wartości projektu). Co oczywiste pożyczka bankowa jest oprocentowana.

Ocena funkcjonowania LGD

Współpraca z gminami układa się bardzo dobrze, mimo, że składki członkowskie gmin nie są roczne, tylko celowe. Prowadzone są różnego rodzaju projekty, również poza PROW, w tym wspólnie z gminami w ramach Wielkopolskiego Programu Rozwoju Regionalnego. Jeden z takich projektów polegał na szkoleniu seniorów z obsługi komputera. W tym projekcie gminy pomagały w rekrutacji osób do szkoleń.

Organizacje pozarządowe są bardzo zainteresowane udziałem w wydarzeniach organizowanych i współorganizowanych przez Lokalną Grupę Działania. Często w trakcie różnych wydarzeń organizacje pozarządowe są obecne poprzez stoiska wystawiennicze (np. jarmarki). W projekcie współpracy młodzież z Finlandii była z wizytą na obszarze LGD. W tym czasie organizacje pozarządowe pomagały w przyjęciu gości.

Współpraca z przedsiębiorcami jest dużo trudniejsza. Ich najczęstszą motywacją jest otrzymanie dofinansowania i zakończenie współpracy ze Stowarzyszeniem. Jednocześnie jest grupa przedsiębiorców, beneficjentów wcześniejszych naborów, którzy współpracują ze stowarzyszeniem, np. zamówienie cateringu na warsztaty, współpraca z biurem rachunkowym.

LGD ma ograniczone możliwości zwiększania swojej aktywności w obszarze prowadzenia działań animacyjnych. Największym powodem jest brak środków. Jest duża grupa organizacji pozarządowych, które są zainteresowane udziałem w projektach animacyjnych.

Bardziej efektywna realizacja strategii będzie możliwa do przeprowadzenia jeśli uda się osiągnąć trzy cele. Po pierwsze większy budżet, po drugie uproszczenie biurokratycznych procedur, po trzecie skrócenie czasu akceptacji, szczególnie po stronie Urzędu Marszałkowskiego. Ten ostatni warunek jest o tyle ważny, że zdarzają się przypadki, nieodosobnione, przedsiębiorców, którzy rezygnują z podpisania umowy na dofinansowanie. Po długim okresie oczekiwania (np. rok) sytuacja tych firm jest zupełnie inna niż w czasie ubiegania się o fundusze.

Ocena procesu wdrażania

LGD nie miała problemów finansowych w dotychczasowej perspektywie finansowania.

Realizacja rzeczowa przebiegała zgodnie z założeniami. W przypadku niektórych projektów grantowych pozostały w dyspozycji LGD niewielkie środki. Były one przekazywane do innych działań.

Wnioskodawcy w większości nie znają procedur, które nie są przyjazne dla aplikujących. Szczególnie procedury obowiązujące w projektach grantowych. Tutaj występuje podwójna ocena wniosku, ze strony LGD i ze strony UM. Jeśli udałoby się usprawnić procedurę i sprawić by wniosek był oceniany tylko przez jedną instytucję, LGD lub UM, byłoby to bardzo korzystne dla wszystkich.

Wnioski w opinii LGD nie są trudne do wypełnienia. Oczywiście są długie i skomplikowane, na co narzekają Wnioskodawcy, ale dzięki usługom doradczym i szkoleniom można sobie z tym poradzić.

Kryteria Oceny Lokalnej pomagają w wyborze dobrych wniosków – były zmieniane w czasie i dostosowane do bieżących potrzeb. Może się okazać, że w przyszłej perspektywie zajdzie konieczność dostosowania się do nowych wytycznych, choć część kryteriów lokalnych powinno pozostać niezmienną.

Wskaźniki są zbyt rozbudowane i praktyka pokazała, że w niektórych projektach nie wszystkie wskaźniki był konieczne. Przykładem innowacyjność przy naborach przedsiębiorczości (powodowała problemy interpretacyjne) oraz liczba wskaźników w projektach grantowych.

Wartość dodana podejścia LEADER

Powstanie LGD bardzo dużo zmieniło na obszarze funkcjonowania LSR. Stowarzyszenie jest znane społeczności lokalnej. Liczba tablic informacyjnych w okolicy wskazuje jak dużo udało się zrealizować. Dzięki istnieniu Stowarzyszenia samorządy, organizacje samorządowe, przedsiębiorcy częściej współpracują. Choć nie jest to sytuacja powszechna.

Potencjał większości realizowanych projektów jest dobrze wykorzystywany, ale są miejsca gdzie się to nie przyjęło.

Prowadzone działania promocyjne spełniają częściowo swoją rolę. Tablica informacyjna jest interpretowana przez niektórych mieszkańców jako potwierdzenie realizacji projektu z funduszy unijnych. Informacja o tym, że projekt powstał dzięki Lokalnej Grupie Działania nie jest do końca znane, a LGD nie jest w pełni odróżnialna od innych organizacji.

W zdecydowanej większości przypadków prace prowadzone przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców i były konsultowane w ramach partycypacyjnie tworzonej Lokalnej Strategii Rozwoju.

Komplementarność realizowanych operacji nie była częścią założeń LSR. Często fakt powstania infrastruktury społecznej powodował, że w tych miejscach pojawiały się projekty miękkie, warsztaty, szkolenia.

Dodatkowe pytania badawcze

Współpraca z Urzędem Marszałkowskim jest oceniana bardzo dobrze. Wielkopolska Sieć Lokalnych Grup Działania w opinii Stowarzyszenia jest potrzebną organizacją. Jedno z zadań sieci to reprezentacja LGD i uczestnictwo w spotykaniach z przedstawicielami UM w celu sygnalizowania kłopotów z realizacją LSR lub uzyskania interpretacji obowiązujących przepisów.

7. Podsumowanie, wnioski i rekomendacje

Lokalna Grupa Działania to Partnerstwo trzech sektorów. Dobra współpraca z samorządami jest warunkiem podstawowym do właściwego funkcjonowania Stowarzyszenia. Partnerskie samorzady dają również największy wkład do budżetu LGD mimo, że nie są to wpłaty systematyczne. Drugim sektorem są organizacje pozarządowe, które stanowią o oddolnym charakterze Stowarzyszenia. Tworząc obecnie realizowaną strategię LGD zdecydowała się na wprowadzenie projektów grantowych, co skutkowało dużą ilością pracy, ale również przyniosło pożądane skutki w postaci silnej aktywizacji środowisk społecznych. Najmniej aktywnym partnerem są przedsiębiorcy. Co prawda występowało duże zainteresowanie funduszami dostępnymi w LGD, ale przedsiębiorcy po zakończeniu projektów nie kontynuują współpracy. Dobrym przykładem jest angażowanie przedsiębiorców w bieżącą działalność poprzez zlecenie usług, ale LGD powinno wypracować model społecznego angażowania beneficjentów tych funduszy w społeczną działalność Stowarzyszenia.

Mimo, że biuro nie jest organem LGD to pełni w niej kluczową rolę. Ogłaszanie i prowadzenie naborów, doradztwo, pomoc członkom Rady LGD w weryfikacji wniosków i ocenie operacji, opracowanie dokumentacji po naborze, realizacja planu komunikacji i planu szkoleń, to tylko część najważniejszych działań biura. Dodatkowo na pracownikach spoczywa znacząca część aktywizacji lokalnej społeczności, prowadzenie projektów współpracy oraz innych działań promocyjnych Stowarzyszenia. Skuteczność pracy biura wynika również z łączenia funkcji dyrektora biura i Prezesa. Ułatwia to komunikację i przyspiesza podejmowanie decyzji. Nie ulega wątpliwości, że od jakości pracy zespołu zależy ocena funkcjonowania całego Partnerstwa. Dlatego ważne jest by władze LGD tworzyły najlepsze z możliwych warunki do pracy biura. Chodzi nie tylko o kwestie wynagrodzeń, ale również atmosfery czy odpowiednich szkoleń i możliwości rozwoju zawodowego.

Podnoszeniem jakości wniosków na początkowym etapie naborów zajmują się pracownicy biura prowadząc szkolenia i udzielając doradztwa. Na kolejnym etapie selekcji dokonuje Rada LGD. Znaczenie tych działań jest tym większe, że tylko ostatecznie zrealizowane i rozliczone operacje pozwalają na osiągnięcie wskaźników. Wybór odpowiednich wniosków zwiększa szanse na ich końcowe rozliczenie i chroni Stowarzyszenie przed ponownym ogłaszaniem naborów. Jakość pracy Rady wpływa więc na osiąganie wskaźników i rozliczenie Strategii. Rada pełni również bardzo ważną rolę społeczną. Jej członkowie to przedstawiciele poszczególnych gmin, dobrze zorientowani w bieżących sprawach LGD oraz mocno ugruntowani w swoich społecznościach. Rada stanowi więc naturalny i skuteczny kanał komunikacji z mieszkańcami (również komunikacji zwrotnej). Sposobem na poprawę jakości pracy Rady są systematyczne i dobre jakościowo szkolenia oraz przede wszystkim wysoka jakość katalogu lokalnych kryteriów wyboru – najważniejszego narzędzia pracy Rady.

Zmiany społeczne i gospodarcze zachodzące w czasie wdrażania Strategii powodują jej mniejszą lub większą dezaktualizację. Naturalnym kierunkiem działania LGD jest modyfikacja i

korekta planu działania jako odpowiedź na zmieniające się warunki. Ważne jest jednak również to, że zmianom powinny podlegać również definicje grup defaworyzowanych czy jeszcze częściej niż ma to miejsce teraz, kryteria wyboru operacji. Skutecznym działaniem mającym na celu zwiększenie elastyczności strategii i przyspieszenie procesu modyfikacji byłoby przeprowadzenie ewaluacji on-going w połowie okresu wdrażania strategii. Rekomendacja dotycząca większej elastyczności Strategii z pewnością odnosi się bardziej do instytucji zarządzających, ale inicjatywa zmian powinna wychodzić ze strony LGD.

Jednym z zasadniczych celów LGD jest budowanie kapitału społecznego. Stosowanie wielu narzędzi aktywizowania organizacji i lokalnych liderów daje pozytywne rezultaty. Działania animacyjne, organizacja wydarzeń i partnerowanie w inicjatywach innych NGO, granty, inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie wszystko to działania korzystne i skutecznie realizowane. Wydaje się, że do pełnego sukcesu brakuje pewnej synergii i powiązania działań w całość. Przyszły okres programowania kładzie nacisk na większą komplementarność, ale nie powinien to być jedynie wymóg formalny. To zdecydowanie wartość dodana, z której warto skorzystać ponieważ trudno będzie zintensyfikować działania biura z uwagi na ograniczone możliwości kadrowe i finansowe.

Brak spektakularnych atrakcji turystycznych nie powinien przesłonić potrzeby działań na rzecz rozwoju turystyki. Rzetelna diagnoza potencjału oraz zmiany oczekiwań turystów co do oferty powinny dać jasny obraz, w którym kierunku rozwój powinien zmierzać. Nie ulega wątpliwości, że trudno będzie zachęcić turystów do dłuższego pobytu na obszarze LGD, ale należy rozważyć ukierunkowanie na wsparcie turystyki weekendowej oraz oferty dla turystów poszukujące ciekawych przykładów dziedzictwa kulturowego.

Ewaluacja końcowa wymagała od wszystkich członków Stowarzyszenia wyjątkowej pracy. Krótki czas realizacji badań sprzyjał kumulowaniu działań. Niemniej wsparcie i zaangażowanie władz LGD, pracowników i członków LGD zapewniło sukces realizacji wszystkich założonych działań. Na koniec należy jeszcze raz podziękować wszystkim, którzy wnieśli wkład w powstanie tego opracowania, czy to poprzez przygotowanie dokumentów, zestawień, uczestnictwo w wywiadach grupowych i indywidualnych, czy też poprzez wypełnianie anonimowych ankiet.

8. Spis tabel i wykresów

Wykresy

Wykres 1.	Procent ankiet z poszczególnych gmin.....	12
Wykres 2.	W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?	20
Wykres 3.	W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnich latach (od 2016 roku) warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”?	20
Wykres 4.	Ocena gminy na wymiarach	21
Wykres 5.	Opinie na temat zaangażowania w funkcjonowania gminy.....	22
Wykres 6.	Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w gminie?	23
Wykres 7.	Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?.....	23
Wykres 8.	Powody zmiany miejsca zamieszkania	24
Wykres 9.	Czy Pan/i osobiście korzystał/a z infrastruktury / obiektów finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?	24
Wykres 10.	Czy Pana/i zdaniem projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?.....	25
Wykres 11.	Czy Pan/i osobiście korzystał/a z projektów takich jak szkolenia, spotkania, festyny finansowanych ze środków unijnych, począwszy od 2016 r.?	25
Wykres 12.	Czy Pan/i zdaniem szkolenia, spotkania, festyny cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?	26
Wykres 13.	Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności?.....	27
Wykres 14.	Jak ogólnie ocenia Pan/Pani funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania?	28
Wykres 15.	Proszę ocenić funkcjonowanie Biura LGD	28
Wykres 16.	Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące Biura LGD	29
Wykres 17.	Jak ocenia Pan(i) funkcjonowanie Biura LGD w poniższych wymiarach	29
Wykres 18.	Skąd czerpie Pan/Pani informacje dotyczące funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania?	30
Wykres 19.	Który z kanałów przekazywania informacji zwrotnej od społeczności do LGD byłby dla Pani/Pana najbardziej odpowiedni?	31

Wykres 20.	Skąd, przede wszystkim, czerpie Pan(i) informacje o potrzebach mieszkańców?	31
Wykres 21.	Czy nabory wniosków ogłaszane przez LGD odpowiadały na potrzeby mieszkańców?	32
Wykres 22.	Czy realizowane w LGD nabory wniosków pomogły w rozwiązywaniu problemów społecznych związanych z:	33
Wykres 23.	Czy Pana(i) zdaniem za pomocą innych projektów można byłoby osiągnąć podobne rezultaty?	33
Wykres 24.	Czy Pana(i) zdaniem środki finansowe przeznaczone na wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wydane efektywnie (z korzyścią dla społeczności)?	34
Wykres 25.	Czy Pana(i) zdaniem LGD powinna podejmować dodatkowe działania aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD?	34
Wykres 26.	Czy zna Pan/i Stowarzyszenie Lokalną Grupę Działania „Wrota Wielkopolski”?	37
Wykres 27.	Realizacja finansowa w EURO – stan na 31.12.2021 r.	40
Tabele		
Tabela 1.	Ludność ogółem	14
Tabela 2.	Saldo migracji w ruch wewnętrznym i zewnętrznym	14
Tabela 3.	Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem	15
Tabela 4.	Wskaźnik obciążenia demograficznego	15
Tabela 5.	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	16
Tabela 6.	Podmioty gospodarki narodowej ogółem	17
Tabela 7.	Podmioty wpisane do REGON na 10 tys. ludności	17
Tabela 8.	Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	18
Tabela 9.	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	18
Tabela 10.	Bezrobotni zarejestrowani ogółem	19
Tabela 11.	Doradztwo w liczbach	35
Tabela 12.	Szkolenia	35
Tabela 13.	Funkcjonowanie organów	36
Tabela 14.	Realizacja rzeczowa – stan na 31.12.2021 r.	39

9. Aneksy tworzone w toku realizacji badania

Narzędzia badawcze

9.1. Scenariusz wywiadu pogłębionego z wnioskodawcami/beneficjentami:

1. Jak wnioskodawca dowiedział się o konkursie, skąd pochodzi wiedza o LGD i jak jest ona znacząca;
2. Pomysł na projekt - skąd pochodził, czy ktoś pomagał w konceptualizacji, czy wynajmowano firmę lub osobę do pomocy w opracowaniu wniosku;
3. Zakres pomocy ze strony LGD, doświadczenia związane z doradztwem;
4. Znajomość wniosku i procedury, trudności z wypełnianiem wniosku;
5. Ocena wniosku w LGD, doświadczenia i opinie o kryteriach oraz ocenie przez Radę LGD;
6. Proces administracyjny po dokonaniu wyboru operacji do dofinansowania;
7. Ogólna ocena kontaktów z LGD w czasie opracowania wniosku, oceny i wyboru oraz realizacji
8. Podejście kontrfaktyczne: czy jeszcze raz spróbowałby wnioskować do LGD;
9. Podejście kontrfaktyczne: czy zrealizował pomysł mimo braku dofinansowania (dla osób, które nie uzyskały dofinansowania)
10. Podsumowanie i ogólne opinie o trudnościach i dobrych stronach procesu.

9.2. Scenariusz wywiadu pogłębionego z przedstawicielami gmin:

1. Czy w Pana/Pani gminie ludzie są aktywni. Czy jest dużo organizacji pozarządowych?
 - a. Czy działania LGD w jakiś sposób wpływają na rozwój aktywności społecznej mieszkańców (kapitału społecznego)?
2. Czy ludzie są w tej gminie przedsiębiorczy. Czy dla rozwoju obszaru lepsze są środki na podejmowanie czy na rozwój działalności gospodarczej?
3. A jak już rozmawiamy o ludziach, którzy tu mieszkają. W jakiej grupie należałoby szukać ludzi, którzy sobie ngorzej radzą. Takich którzy wymagają najpilniejszej pomocy? (młodzież, seniorzy, niepełnosprawni)
4. Jeśli chodzi o kulturę i turystykę. Czy działania LGD jakoś wpłynęły na rozwój obszaru w tej dziedzinie?
5. Przejdźmy teraz do tego jak działa LGD. Jak wygląda komunikacja i współpraca pomiędzy gminami a LGD.
6. Czy ta współpraca pozwala działać efektywnie? Jak duży wpływ na to co robi i jak działa LGD mają władze gmin partnerskich?
7. Czy LGD dobrze widać w gminach. Czy pojawia się na dożynkach, organizuje konkursy, wyjazdy. Czy mieszkańcy wiedzą, że taka organizacja działa tu na obszarze.
8. W czym należałoby szukać największej zalety istnienia LGD?
9. Czy jest coś co można by poprawić w działaniach LGD?

9.3. Ankieta kierowana do wnioskodawców, beneficjentów i członków LGD

Ocena funkcjonowania LGD

Szanowni Państwo,

głównym celem funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania jest realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020 opracowanej wspólnie z mieszkańcami naszego regionu. Strategia ta realizowana jest przez szereg przedsięwzięć, których zadaniem jest rozwiązywanie potrzeb mieszkańców.

W ramach podsumowań wdrażania programu oraz wypełniając zapisy zawarte w Strategii przygotowaliśmy ankietę. Zarówno podczas tworzenia dokumentu jak i teraz Państwa zdanie jest dla nas niezmiernie istotne.

Wszystkie dane pozyskane w ramach tej ankiety będą traktowane poufnie, a analizy dotyczyć będą jedynie uogólnionych opinii.

Prezes LGD

1. Jak ogólnie ocenia Pan/Pani funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania? LGD działa:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Bardzo dobrze
2. Raczej dobrze
3. I dobrze i źle
4. Raczej źle
5. Bardzo źle
6. Trudno powiedzieć

2. Proszę ocenić funkcjonowanie Biura LGD

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

	Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam
1. Godziny pracy biura LGD są dogodne dla klientów				

2. Strona internetowa zawiera aktualne informacje

3. Odpowiedzi na wiele pytań można uzyskać telefonując do biura LGD

4. Łatwo umówić się na spotkanie z pracownikami biura LGD

3. Proszę ocenić poniższe zdania dotyczące Biura LGD

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie się zgadzam	Raczej się zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam
1.	Pracownicy mają wiedzę odpowiednią do wykonywanej pracy				
2.	Pracownicy z zaangażowaniem wykonują swoje obowiązki				
3.	Pracownicy udzielają rzetelnych informacji i porad				
4.	Pracownicy są mili i uprzejmi				

4. Jak ocenia Pan(i) funkcjonowanie Biura LGD w poniższych wymiarach:

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Bardzo dobrze	Raczej dobrze	I dobrze i źle	Raczej źle	Bardzo źle	Trudno powiedzieć
1.	prowadzenie doradztwa						
2.	organizacja naborów wniosków						
3.	pozyskiwanie dodatkowych funduszy zewnętrznych						

4.	informowanie członków LGD o funkcjonowaniu LGD						
5.	prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych dla mieszkańców						
6.	współpraca z innymi LGD						

5. Skąd czerpie Pan/Pani informacje dotyczące funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania? **Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 najważniejsze kanały pozyskiwania informacji**

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Bezpośrednie kontakty z Władzami LGD
2. Bezpośrednie kontakty z pracownikami Biura
3. Walne zebranie członków
4. Oficjalna strona internetowa LGD
5. Ogłoszenia na tablicach informacyjnych w miejscowościach na terenie LGD
6. Portale społecznościowe
7. Szkolenie dla potencjalnych beneficjentów (warsztaty, imprezy)
8. Informacja bezpośrednia w siedzibie (biurze) LGD
9. Inne sposoby

6. Który z kanałów przekazywania informacji zwrotnej od społeczności do LGD byłby dla Pani/Pana najbardziej odpowiedni? **Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.**

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. Ankieta papierowa
2. Ankieta elektroniczna
3. Kontakt bezpośredni z przedstawicielem LGD
4. Kontakt mailowy
5. Kontakt telefoniczny
6. Kontakt poprzez portal społecznościowy (np. czat z pracownikiem LGD)
7. Panel dyskusyjny po zakończeniu szkoleń i spotkań (możliwość zadawania pytań, zgłaszania uwag)
8. Inny

7. Skąd, przede wszystkim, czerpie Pan(i) informacje o potrzebach mieszkańców? Proszę wskazać nie więcej niż 3 najważniejsze źródła.

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. Z własnego doświadczenia
2. Z rozmów z mieszkańcami
3. Z rozmów z samorządowcami, członkami organizacji pozarządowych itp.
4. Z mediów (lokalna prasa, telewizja, radio)
5. Z Internetu (portale, wortale, fora dyskusyjne)
6. Z badań społecznych i analiz gospodarczych
7. Z innych źródeł

8. Czy nabory wniosków ogłaszane przez Lokalną Grupę Działania odpowiadały na potrzeby mieszkańców?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Idealnie wpisywały się w potrzeby mieszkańców
2. W większości przypadków wpisywały się w potrzeby mieszkańców
3. Często mijały się z potrzebami mieszkańców
4. Prawie w ogóle nie odpowiadały na potrzeby mieszkańców
5. Trudno powiedzieć

9. Jakie są najważniejsze problemy społeczne mieszkańców regionu (Pana/Pani gminy)? Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

--

10. Czy realizowane w LGD nabory wniosków pomogły w rozwiązywaniu problemów społecznych?

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie tak	Raczej tak	I tak i nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie dotyczy
1.	Związane z potrzebą zakładania i rozwijania						

	działalności gospodarczej						
2.	Związane z potrzebą budowy lub remontu infrastruktury drogowej						
3.	Związane z potrzebą rozwoju infrastruktury społecznej i kulturalnej (np. świetlice wiejskie, place zabaw dla dzieci)						
4.	Związane z potrzebą rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (np. boiska, siłownie zewnętrzne, altany)						
5.	Związane z potrzebą rozwoju aktywności społecznej mieszkańców (np. warsztaty, spotkania, pikniki)						

11. Czy Pana(i) zdaniem środki finansowe przeznaczone na wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wydane efektywnie (z korzyścią dla społeczności)?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej tak
3. Raczej nie
4. Zdecydowanie nie
5. Trudno powiedzieć

12. Czy Pana(i) zdaniem za pomocą innych projektów można byłoby osiągnąć podobne rezultaty?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak, inne projekty byłyby bardziej efektywne
2. Zastosowanie innych projektów dałoby podobne rezultaty
3. Nie, inne projekty byłyby mniej efektywne
4. Trudno powiedzieć

13. Czy Pana(i) zdaniem LGD powinna podejmować dodatkowe działania aby rozwiązywać problemy społeczne mieszkańców obszaru LGD?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. LGD powinna ograniczyć się do założeń Lokalnej Strategii Rozwoju
2. LGD powinna podejmować również wyzwania wykraczające poza LSR
3. Trudno powiedzieć

14. Co jeszcze mogła by zrobić LGD, aby skuteczniej rozwiązywać problemy społeczne?

Proszę odpowiedzieć własnymi słowami.

Proszę o podanie kilku informacji o sobie, wyłącznie w celach statystycznych

15. W której gminie Pan(i) mieszka?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Gmina Baranów
2. Gmina Bralin
3. Gmina Kępno
4. Gmina Łęka Opatowska
5. Gmina Perzów
6. Gmina Rychtal
7. Gmina Trzcinica

8. Inna gmina

16. Płeć

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Kobieta
2. Mężczyzna

17. Do jakiej kategorii wiekowej może się Pan(i) zaliczyć?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. mniej niż 18 lat
2. od 18 do 24 lat
3. od 25 do 34 lat
4. od 35 do 50 lat
5. więcej niż 50 lat

18. Jestem:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Rolnikiem
2. Członkiem organizacji społecznej (stowarzyszenie, fundacja, związek zawodowy, klub sportowy)
3. Przedsiębiorcą
4. Członkiem środowiska (grupy) bez osobowości prawnej (koło gospodyń wiejskich, zespół ludowy, koło wędkarskie, koło hobbystów i inne)
5. Reprezentantem podmiotu z sektora publicznego (gmina, dom kultury, zakład opieki zdrowotnej)
6. Żadne z powyższych

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

9.4. Ankieta kierowana do mieszkańców obszaru LGD

Poziom satysfakcji mieszkańców

Zapraszamy Państwa – mieszkańców naszego regionu do wyrażenia opinii na temat warunków życia w naszej gminie. Ankieta jest anonimowa a jej wyniki posłużą wyłącznie temu, aby dostosować Lokalną Strategię Rozwoju do potrzeb mieszkańców i regionu.

1. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej Tak
3. Trochę tak/trochę nie
4. Raczej nie
5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

2. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnim roku warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej Tak
3. Trochę tak/trochę nie
4. Raczej nie
5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

3. Jak obecnie ocenia Pan/i swoją gminę pod względem:

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie mam zdania
1.	Atrakcyjności turystycznej						
2.	Promocji dziedzictwa kulturowego, zasobów naturalnych i turystyki						
3.	Infrastruktury i oferty kulturalnej						
4.	Infrastruktury i oferty sportowej i rekreacyjnej						
5.	Infrastruktury drogowej						
6.	Zaangażowania mieszkańców w rozwiązywanie lokalnych problemów						
7.	Tożsamości mieszkańców z regionem						
8.	Działań i usprawnień na rzecz osób niepełnosprawnych						
9.	Działań na rzecz bezrobotnych						
10.	Działań na rzecz osób przed 34 rokiem życia						
11.	Działań na rzecz osób po 50 roku życia						
12.	Działań na rzecz kobiet						
13.	Możliwości zatrudnienia poza rolnictwem						
14.	Sprzyjających warunków dla przedsiębiorców i prowadzenia firmy						

4. Proszę ustosunkować się do poniższych stwierdzeń:

Proszę zaznaczyć odpowiedź w każdym z wierszy.

		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	nie wiem
1.	Uczestniczę w wydarzeniach organizowanych w gminie (kulturalnych, rekreacyjno-sportowych, obchodach świąt etc.)					

2.	Biorę udział w przygotowywaniu gminnych wydarzeń (sam(a) albo w ramach grupy, do której należę)					
3.	Należę do stowarzyszenia/organizacji pozarządowej (stowarzyszenie, fundacja)					
4.	Należę do nieformalnej grupy społecznej (koła gospodyń etc.)					
5.	Mam możliwości, by wypowiadać się na temat ważnych zagadnień (dotyczących gminy i mojej miejscowości)					
6.	Jestem członkiem rady/komitecie (np. w szkole, klubie sportowym, przedsiębiorstwie)					
7.	Znam najważniejsze fakty historyczne dotyczące mojej miejscowości/gminy					
8.	Potrafię wskazać najważniejsze atrakcje turystyczne w okolicy					
9.	Na terenie mojej gminy mogę rozwijać się zawodowo					
10.	W mojej gminie powstaje wiele firm					
11.	W mojej gminie chętnie inwestują przedsiębiorcy					
12.	Na terenie mojej gminy są sprzyjające warunki dla turystów i osób przyjezdnych					

5. Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w gminie?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Zdecydowanie tak
2. Raczej Tak
3. Trochę tak/trochę nie
4. Raczej nie

5. Zdecydowanie nie
6. Nie mam zdania

6. Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. tak
2. nie

7. Jakie są powody?

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Trudny dostęp do edukacji
2. Trudny dostęp do instytucji kultury
3. Utrudniony dostęp do placówek opieki nad dziećmi
4. Brak perspektyw zawodowych
5. Powody osobiste/ rodzinne
6. Inne (jakie?)

8. 6. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z infrastruktury / obiektów finansowanych ze środków unijnych w ostatnim roku?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak często
2. Tak, czasem
3. Trudno powiedzieć
4. Nie

9. Czy Pana/i zdaniem projekty związane z poprawą infrastruktury cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak

2. Ani tak, ani nie
3. Nie

10. 8. Czy Pan/i osobiście korzystał/a z projektów takich jak szkolenia, spotkania, festyny finansowanych ze środków unijnych w ostatnim roku?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak często
2. Tak, czasem
3. Trudno powiedzieć
4. Nie

11. Czy Pana/i zdaniem projekty te cieszą się zainteresowaniem mieszkańców?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak
2. Trudno powiedzieć
3. Nie

12. Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności? (Prosimy o zaznaczenie „x” trzech najważniejszych)

Proszę zaznaczyć nie więcej niż 3 odpowiedzi.

1. Promocja obszaru, dziedzictwa kulturowego, zasobów naturalnych, turystyki
2. Infrastruktura i oferta kulturalna
3. Infrastruktura i oferta sportowa i rekreacyjna
4. Infrastruktura społeczna (świetlice, miejsca spotkań)
5. Infrastruktura drogowa
6. Aktywność społeczna mieszkańców (zaangażowania w sprawy lokalne)
7. Działania wzmacniające tożsamość mieszkańców z regionem
8. Działania wynikające z inicjatywy mieszkańców
9. Warunki życia osób niepełnosprawnych

10. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych
11. Zwiększenie liczby miejsc pracy poza rolnictwem
12. Działania umożliwiające podjęcie pracy przez osoby przed 34 rokiem życia
13. Działania umożliwiające podjęcie pracy przez osoby po 50 roku życia
14. Działania umożliwiające podjęcie pracy przez kobiety
15. Działania ułatwiające założenia i prowadzenia działalności gospodarczej

13. Czy zna Pan/i Stowarzyszenie Lokalną Grupę Działania „Wrota Wielkopolski”?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Tak znam, słyszałam/em
2. Nie znam, nie słyszałam/em

14. W jaki sposób dowiedział się Pan/i o Lokalnej Grupie Działania?

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. od znajomych, sąsiadów
2. w instytucji (urząd, szkoła)
3. z lokalnej prasy
4. widziałem/am działania LGD
5. uczestniczyłem/am w działaniach LGD/ brałem/am udział w projekcie

15. Status na rynku pracy:

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

1. Osoba (fizyczna, prawna lub inna) prowadząca działalność gospodarczą
2. Zatrudniony/a w rolnictwie
3. Zatrudniony/a poza rolnictwem
4. Uczący się/studiujący
5. Osoba bezrobotna
6. Inny typ, jaki?

16. Płeć:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Kobieta
2. Mężczyzna

17. Niepełnosprawność:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Osoba niepełnosprawna, posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności
2. Osoba pełnosprawna

18. Wykształcenie:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. podstawowe
2. zasadnicze zawodowe
3. średnie
4. policealne
5. licencjat, inżynier
6. wyższe magisterskie
7. inne

19. Wielkość gospodarstwa rolnego:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. nie posiadam gospodarstwa rolnego
2. do 5 ha
3. 6-10 ha
4. 11-20 ha
5. 21-50 ha

6. >50 ha

20. Wiek

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. mniej niż 18 lat
2. 18 do 24 lat
3. 25-34 lat
4. 35-50 lat
5. >50 lat

21. Miejsce zamieszkania:

Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź.

1. Gmina Baranów
2. Gmina Bralin
3. Gmina Kępno
4. Gmina Łęka Opatowska
5. Gmina Perzów
6. Gmina Rychtal
7. Gmina Trzcinica
8. Inna gmina

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

9.5. Scenariusz zogniskowanego wywiadu grupowego

1. Wprowadzenie
 - a. Przedstawienie moderatora, opisanie celu badania, anonimowości uzyskanych odpowiedzi, konieczność nagrywania wywiadu z uwagi na późniejszą analizę wyników
2. Ocena wpływu na kapitał społeczny
 - a. Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
 - b. W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?
3. Przedsiębiorczość
 - a. W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
 - b. Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?
4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe
 - a. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
 - b. W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?
5. Grupy defaworyzowane
 - a. Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
6. Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
 - a. Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?
7. Innowacyjność
 - a. W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
 - b. Jak można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?
8. Ocena funkcjonowania LGD
 - a. Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwala na efektywną i skuteczną realizację LSR?
 - b. Jak jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
 - c. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?
9. Zakończenie spotkania

Czas trwania 120 minut